

2014-2018

**Школски програм за пети разред
основног образовања и васпитања**

Основна спомен школа

„Гојко Друловић“

Радоиња

Сврха, циљеви и задаци школског програма

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;

- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Садржај

Сврха, циљеви и задаци школског програма.....	1
Сврха програма образовања.....	1
Циљеви и задаци програма образовања	1
Садржај.....	2
Фонд часова за пети разред.....	11
А. Обавезни наставни предмети.....	13
Српски језик.....	13
Наставни план.....	13
Циљеви наставе.....	14
Задаци наставе.....	14
Годишњи план рада по областима.....	15
Стандарди.....	17
Страни језик- Енглески језик.....	20
Наставни план.....	20
Циљеви наставе.....	21
Задаци наставе.....	21
Годишњи план рада по областима.....	23
Ликовна култура.....	26

Наставни план.....	26
Циљеви наставе.....	27
Задаци наставе.....	27
Оперативни задаци.....	27
Годишњи план рада по областима.....	28
Стандарди.....	37
Музичка култура.....	45
Наставни план.....	45
Циљеви наставе.....	46
Задаци наставе.....	46
Годишњи план рада по областима.....	47
Стандарди.....	48
Историја.....	50
Наставни план.....	50
Циљеви наставе.....	51
Оперативни задаци.....	51
Годишњи план рада по областима.....	52
Стандарди.....	53
Географија.....	56
Наставни план.....	56
Циљеви наставе.....	57
Задаци наставе.....	57

Годишњи план рада по областима.....	58
Стандарди.....	61
Математика.....	64
Наставни план.....	64
Циљеви наставе.....	65
Задаци наставе.....	65
Оперативни задаци.....	66
Годишњи план рада по областима.....	67
Стандарди.....	70
Биологија.....	72
Наставни план.....	72
Циљеви наставе.....	73
Задаци наставе.....	73
Годишњи план рада по областима.....	74
Стандарди.....	76
Техничко и информатичко образовање.....	80
Наставни план.....	80
Циљеви наставе.....	81
Задаци наставе.....	81
Годишњи план рада по областима.....	83
Физичко васпитање.....	86
Наставни план.....	86

Циљеви наставе.....	87
Задаци наставе.....	87
Годишњи план рада по областима.....	88
Стандарди.....	89
Б. Обавезни изборни наставни предмети.....	94
Верска настава.....	94
Циљеви наставе.....	94
Задаци наставе.....	94
Годишњи план рада по областима.....	95
Грађанско васпитање.....	97
Наставни план.....	97
Циљеви наставе.....	98
Задаци наставе.....	98
Годишњи план рада по областима.....	99
Страни језик- Руски језик.....	103
Наставни план.....	103
Циљеви наставе.....	105
Задаци наставе.....	105
Годишњи план рада по областима.....	106
Физичко васпитање-изборни спорт.....	113
Наставни план.....	113
Слободне активности (секције).....	113

Активности у природи.....	113
Корективно-педагошки рад.....	114
Школска и друга такмичења.....	114
Циљеви наставе.....	115
Задаци наставе.....	115
Стандарди.....	116
В. Изборни наставни предмети.....	117
Информатика и рачунарство.....	117
Наставни план.....	117
Циљеви наставе.....	118
Задаци наставе.....	118
Оперативни задаци.....	118
Годишњи план рада по областима.....	119
Г. Облик образовно-васпитног рада.....	125
Допунска настава.....	125
Српски језик.....	125
Циљеви и задаци допунске наставе:.....	125
Годишњи план рада по областима.....	126
Страни језик- Енглески језик.....	127
Циљеви допунске наставе.....	127
Задаци допунске наставе.....	127
Годишњи план рада по областима.....	128

Историја	129
Циљеви задаци допунске наставе.....	129
Годишњи план рада по областима.....	130
Географија	131
Циљеви допунске наставе.....	131
Годишњи план рада по областима.....	131
Математика	132
Циљеви допунске наставе.....	132
Задаци допунске наставе.....	132
Годишњи план рада по областима.....	133
Биологија	136
Циљеви допунске наставе.....	136
Задаци допунске наставе.....	136
Годишњи план рада по областима.....	137
Рускии језик	139
Циљеви допунске наставе.....	139
Додатни рад	141
Српски језик	141
Циљеви и задаци додатне наставе.....	141
Годишњи план рада по областима.....	141
Историја	143
Циљеви и задаци додатне наставе.....	143

Годишњи план рада по областима.....	143
Географија	145
Циљеви додатне наставе.....	145
Годишњи план рада по областима.....	145
Математика	147
Циљеви додатне наставе.....	147
Задаци додатне наставе.....	147
Годишњи план рада по областима.....	148
Руски језик	149
Годишњи план рада по областима.....	149
Д. Остали облици образовно-васпитног рада.....	151
Обавезне ваннаставне активности.....	151
Час одељенског старешине	151
Основни педагошки задаци одељенског старешине.....	151
Оријентациони програм рада одељенског старешине.....	151
Рад са ученицима.....	151
Годишњи план рада по месецима.....	152
Слободне активности.....	154
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	154
Драмска секција	154
Циљеви и задаци.....	154
Годишњи план рада по областима.....	155

Рецитаторска секција	157
Циљеви.....	157
Задаци.....	157
Годишњи план рада по областима.....	157
Преводилачка секција	159
Циљеви и задаци.....	159
Годишњи план рада по областима.....	159
Ликовна секција	160
Циљеви.....	160
Задаци.....	160
Годишњи план рада по областима.....	162
Хор	177
Циљеви и задаци.....	177
Годишњи план рада по областима.....	178
Историјска секција	179
Циљеви и задаци.....	179
Годишњи план рада по областима.....	179
Еколошка секција	181
Циљеви наставе.....	181
Задаци наставе.....	181
Годишњи план рада по областима.....	181
Шта знаш о саобраћају	183

Циљеви.....	183
Задаци.....	183
Шта знаш о саобраћају.....	184
Спортска секција.....	186
Екскурзије.....	187
Програм за остваривање екскурзија у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања.....	187
Циљ и задаци.....	187
Задаци екскурзије.....	187
Садржаји програма.....	187
Упутство за остваривање екскурзија.....	187

Фонд часова за пети разред

Редни број	А. Обавезни наставни предмети	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Српски језик	5	180
2.	Страни језик-Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	2	72
4.	Музичка култура	2	72
5.	Историја	1	36
6.	Географија	1	36
7.	Математика	4	144
8.	Биологија	2	72
9.	Техничко и информатичко образовање	2	72
10.	Физичко васпитање	2	72
Укупно : А		23	828
Редни број	Б. Обавезни изборни наставни предмети	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
2.	Страни језик-Руски језик	2	72
3.	Физичко васпитање-изборни спорт	1	36
Укупно : Б		4	144
Укупно: А+Б		27	972
Редни број	В. Изборни наставни предмети	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Чувари природе	1	36
2.	Информатика и рачунарство	1	36
3.	Свакодневни живот у прошлости	1	36
Редни	Г. Облик образовно-васпитног рада	Недељни фонд	Годишњи фонд

број		часова	часова
1.	Редовна настава	28	1008
2.	Допунска настава	6 месечно	
3.	Додатни рад	5 месечно	
Редни број	Д. Остали облици образовно-васпитног рада	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
	Обавезне ваннаставне активности		
1.	Час одељенског старешине	1	36
	Слободне активности		
1.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	2 месечно	117
2.	Екскурзије	Излет 1 дан Екскурзија 3 дана	

А. Обавезни наставни предмети**Српски језик**

Недељни број часова: 5

Годишњи број часова: 180

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Граматика	29	21	50
Правопис	3	9	12
Књижевност	46	14	60
Језичка култура	/	58	58
Укупно:	78	102	180

Циљеви наставе:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе:

- проверавање и систематизовање знања стечених у претходним разредима;
- овладавање простом реченицом и њеним деловима;
- појам сложене реченице;
- увођење ученика у појам променљивости и непроменљивости врста речи;
- стицање основних знања о именицама, значењима и функцијама падежа;
- стицање основних знања о именичким заменицама и бројевима;
- стицање основних знања о глаголима (видовима и функцијама);
- оспособљавање ученика за уочавање разлике у квантитету акцента;
- савладавање елемената изражајног читања и казивања текстова, одређених програмом;
- увођење ученика у тумачење мотива, песничких слика и изражајних средстава у лирској песми;
- увођење ученика у структуру епског дела, с тежиштем на књижевном лику и облицима приповедања;
- увођење ученика у тумачење драмског дела, са тежиштем на драмској радњи и лицима;
- оспособљавање ученика за самостално, планско и економично препричавање, причање, описивање, извештавање, те за обједињавање разних облика казивања.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Српски језик Годишњи фонд часова: 180				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Грамматика	50	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалогски; - текстовни; - тимски рад	- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује - поступно и систематично упознавање грамматике - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном грамматиком и стилским могућностима српског језика. -поступно и систематично упознавање правописа српског језика - описмењавање ученика
Правопис	12	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање,	- монолошки; - дијалогски; - текстовни; - тимски рад	-поступно и систематично упознавање правописа српског језика

<p>Књижевност</p>	<p>60</p>	<p>истраживање</p> <ul style="list-style-type: none"> - чита; - анализира; - интерпретира; - уочава и тумачи емоције, мотиве и песничке слике у лирском тексту; - своја запажања, утиске и закључке доказује подацима из текста и животне средине; - исказује властите судове приликом анализе дела. 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошки; - дијалошки; - текстовни; - индивидуални; - демонстративни - стваралачки рад 	<ul style="list-style-type: none"> - описмењавање ученика - развијање способности за уочавање и тумачење узрочно-последичних веза, мотива, емоција и књижевних поступака у делу; - оспособљавање за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста.
<p>Језичка култура</p>	<p>58</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препричава са истицањем карактеристика лика у тексту; - описује екстеријер и ентеријер; - портретише особе из непосредне околине на основу анализе књижевних портрета; - увежбава технике у изради писменог састава.. 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошки; - дијалошки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад 	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање структуре приче грађене ретроспективно; - стваралачко препричавање текста са променом гледишта - обједињавање приповедања и описивања

Стандарди

Наставни предмет: Српски језик			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Граматика	CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу) CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица	CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава	CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима) CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује* акценатску норму

	(обавештајне, упитне, заповедне)		
Правопис	CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева	CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму
Књижевност	CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратив, дескрипција, дијалог и монолог CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик... CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе	CJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	CJ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту CJ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело CJ.3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*
Језичка култура	CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)	CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација);	CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста

	<p>SJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу</p> <p>SJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)</p> <p>SJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту</p>	<p>читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања</p> <p>SJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан</p> <p>SJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева</p>	<p>SJ.3.2.2. саставља аргументативни текст</p> <p>SJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму</p> <p>SJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту</p>
--	---	--	--

Страни језик- Енглески језик

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
What do you remember?	1	4	5
Are you ready?	2	4	6
What you have got?	2	3	5
Descriptions	3	2	5
My world	2	7	9
I'm usually late	2	4	6
At home	2	2	4
Having fun	3	4	7
At the moment	3	2	5
The future	1	6	7
About the past	2	2	4
Heroes	2	7	9

Циљеви наставе:

Циљ наставе енглеског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Стога, циљ наставе страног језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивних односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи.

Задаци наставе

Разумевање говора

Ученик треба да разуме усмену поруку исказану савременим језиком, без непотпуних синтаксичких и лексичких тешкоћа, не дуже од две до три минуте. Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука (приповедање, разговор) а треба да буде способан и да идентификује различите врсте исказа (изјавне, упитне и заповедне), да реконструише непознато на основу контекста и да запамти кључне елементе поруке.

Усмено изражавање

Ученик треба да, у оквиру програмом предвиђене језичке грађе, буде оспособљен да савременим језиком, примереним свакодневном комуникацији, искаже једноставну усмену поруку, да буде у стању да учествује у једноставном разговору, да једноставно и јасно исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да прочита и разуме једноставне поруке, знакове, информације, да разуме, глобално, селективно и на нивоу имплицитног, једноставније аутентичне текстове писане савременим језиком, у вези са свакодневним ситуацијама и из домена његовог интересовања.

Писано изражавање

Ученик треба да, у оквиру програмом предвиђене језичке грађе, буде способан да напише своје личне податке, да напише честитку, једноставну поруку и краће неформално писмо, да опише неки доживљај и место у којем живи, да напише нешто о себи и својим интересовањима, да напише кратак резиме о ономе што је чуо, видео или прочитао и изнесе лични став (допадање, недопадање, слагање, неслагање и друго).

Дијалог

Ученик треба да да је способен да користи научене фразе и изразе док води дијалог са наставником, другим учеником или евентуално говорником коме је енглески матерњи језик.

Развијање социо-културне компетенције

Поред сазнања о основним чињеницама везаним за историју, географију, културу и уметност земаља чији језик учи, ученик треба да стекне увид, у оквиру поља свог интересовања и искуства, у сличности и разлике у навикама (вербална и невербална комуникација), обичајима, менталитету и институцијама између наше земље и земаља чији језик учи.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Енглески језик				
Годишњи фонд часова: 72				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
What do you remember?	5	-израда задатака -читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-упознавање и представљање себе и других -бројеви, датуми, алфabet -спеловање -тражење дозволе
Are you ready?	6	-израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-глагол Бити -питања -тражење и давање основних информација -описивање активности и интересовања
What have you got?	5	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-изражавање припадности -именовање предмета из свакодневне употребе -именовање и опис чланова породице
Descriptions	5	-израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-придеви -описивање физичког изгледа и осећања -неправилна множина

				именица
My world	6	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-садашње просто време -описивање активности у кући и школи -именовање активности које нам се свиђају, не свиђају или нас плаше
I'm usually late!	6	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-садашње просто време и прилози за учесталост -зрававање свакоодневних навика -сат и казивање времена -компарација придева и упоређивање -именовање хране, пића и оброка
At home	4	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-именовање и опис просторија -именовање намештаја -небројиве именице -предлози за место
Having fun	6	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање		--изрававање способности -називи места у граду -опис онога што видимо И чујемо -изражававање наредби

At the moment	5	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-садашње трајно време -објекатске заменице -именовање и опис гардеробе
The future	6	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-изражавање будућности -планови -давање понуда и тренутне одлуке -временска прогноза
About the past	4	израда задатака - читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-занимања -прошло просто време -описивање догађаја из прошлости
Heroes	6	израда задатака - читање и слушање, разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-садашње прошло време -описивања догађаја из блиске прошлости
Written works and Control exercises	8	-израда задатака	-индивидуални	

Ликовна култура

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Слободно ритмичко компоновање	4	6	10
Линија	10	10	20
Облик	14	10	24
Орнамент	2	2	4
Светлински објекти и колаж	2	2	4
Визуелно споразумевање	2	2	4
Обликовање и преобликовање употребних предмета	4	2	6
Укупно:	38	34	72

Циљеви наставе:

Циљ образовно-васпитног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и да развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци наставе:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената:линија,облика,боја;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци:

- поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање;
- поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,облика,боја;
- поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа,светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета;
- даље развијање способности ученика за конструисање,комбинаторику и обликовање;
- проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;
- мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Ликовна култура				
Годишњи фонд часова: 72				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
1. Слободно ритмичко компоновање	10	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	-демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење	- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; - развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно

				<p>изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,облика,боја;</p> <ul style="list-style-type: none"> - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа,светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање,комбинаторику и обликовање; - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
2. Линија	20	Цртање,сликање,вајање, истраживање, анализирање,уочавање.	<ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената:линија,облика,боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става

				<p>према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, облика, боја; - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа, светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање, комбинаторику и обликовање; - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
3. Облик	24	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - слободан разговор - смислено учење - учење целовитих активности - интерактивно - путем открића - учење према моделу - решавање проблема 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; - развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за

			<p>-стваралачко учење</p>	<p>посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;</p> <ul style="list-style-type: none"> - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,облика,боја; - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа,светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање,комбинаторику и обликовање; - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
--	--	--	---------------------------	---

4. Орнамент	4	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	<ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; - развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, облика, боја; - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа, светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање, комбинаторику и обликовање;
-------------	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
5. Светлински објекти и колаж	4	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	<p>демонстративна</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената:линија,облика,боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;

				<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, облика, боја; - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа, светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање, комбинаторику и обликовање; - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
6. Визуелно споразумевање	4	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијлошка - слободан разговор - смислено учење - учење целовитих активности - интерактивно - путем открића - учење према моделу - решавање проблема - стваралачко учење 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; - развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и

				<p>раде;</p> <ul style="list-style-type: none"> - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, облика, боја; - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа, светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање, комбинаторику и обликовање; - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
7. Обликовање и преобликовање употребних предмета	6	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијлошка - слободан разговор - смислено учење - учење целовитих активности - интерактивно - путем открића 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; - развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које

			<p>-учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење</p>	<p>се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; - подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; - стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. - поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,облика,боја; - поступно оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа,светлинских објеката и у обликовању и преобликовању употребних предмета; - даље развијање способности ученика за конструисање,комбинаторику и обликовање; - проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.</p>
--	--	--	--	--

Стандарди

Наставни предмет: Ликовна култура			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Слободно ритмичко компоновање	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.К.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.К.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.К.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...) Л.К.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.к.2.2.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.к.2.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.к.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, п ос-тупак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.3. користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) Да би проширио своја знања из визуелних уметности Л.к.3.3.4. разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота</p>
2. Линија	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.К.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.2.1.1. познаје и користи (у</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности</p>

	<p>технике(цртање,сликање,вајање)визу-елних уметности Л.К.1.1.2.изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.К.1.2.1.описује свој рад и радове других (нпр.исказује утисак)</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.К.1.3.2.зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима(нпр.костимограф,дизајнер,архитекта...)</p> <p>Л.К.1.3.3.познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности(нпр.музеј,галерија,атеље,уметничка радионица...)</p>	<p>свом раду)основне изражајне могућности класичних и савремених медија,техника и материјала визуелних уметности</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.к.2.2.2.образлаже свој рад и радове других(нпр.наводи садржај,тему,карактеристике технике...)</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.к.2.3.1.лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст</p>	<p>класичних и савремених медија,техника и материјала визуелне уметности</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.к.3.2.1.одабира адекватна средства(медиј,материјал,технику,посредства)помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју(одабрану) идеју Л.к.3.2.2.изводи радове са одређеном намером,користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.1.анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности(описује основне карактеристике,намеру уметника...) Л.к.3.3.3.користи друга места и изворе(нпр.библиотека,интернет...) Да би проширио своја знања из визуелних уметности Л.к.3.3.4.разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота</p>
--	--	--	---

<p>3. Облик</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.К.1.1.1. разликује и користи(у свом раду) основне медије, материјале и технике(цртање, сликање, вајање) визуелних уметности Л.К.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји(теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.К.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.К.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода Л.К.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима(нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) Л.К.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.2.1.1. познаје и користи(у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји(теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.к.2.2.2. образлаже свој рад и радове других(нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.к.2.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји(теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.к.3.2.1. одабира адекватна средства(медиј, материјал, технику, п ос-тупак)помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју(одабрану) идеју Л.к.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат Л.к.3.2.3. користи тачне термине(нпр. текстура, ритам, облик...)Из визуелних уметности(примерене узрасту и садржају)када образлаже свој рад и радове других</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној</p>
------------------------	---	---	--

			припадност(описује основне карактеристике,намеру уметника...) Л.к.3.3.4.разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
4. Орнамент	<p>1.Медији,материјали и технике визуелних уметности: Л.К.1.1.1.разликује и користи(у свом раду)основне медије,материјале и технике(цртање,сликање,вајање)визу-елних уметности</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.К.1.2.1.описује свој рад и радове других (нпр.исказује утисак)</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.К.1.3.1.описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља,култура и периода Л.К.1.3.2.зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима(нпр.костимограф,дизајнер,архитекта...) Л.К.1.3.4.зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p>	<p>1.Медији,материјали и технике визуелних уметности: Л.к.2.1.1.познаје и користи(у свом раду)основне изражајне могућности класичних и савремених медија,техника и материјала визуелних уметности</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.к.2.2.2.образлаже свој рад и радове других(нпр.наводи садржај,тему,карактеристике технике...)</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.к.2.3.1.лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст</p>	<p>1.Медији,материјали и технике визуелних уметности: Л.к.3.1.1.познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија,техника и материјала визуелне уметности</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.к.3.2.1.одабира адекватна средства(медиј,материјал,технику,посредства)помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју(одабрану) идеју</p> <p>3.улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.1.анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности(описује основне карактеристике,намеру уметника...) Л.к.3.3.3.користи друга места и изворе(нпр.библиотека,интернет...)</p>

			<p>Да би проширио своја знања из визуелних уметности</p> <p>Л.к.3.3.4.разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота</p>
<p>5. Светлински објекти и колаж</p>	<p>1.Медији,материјали и технике визуелних уметности:</p> <p>Л.К.1.1.1.разликује и користи(у свом раду)основне медије,материјале и технике(цртање,сликање,вајање)визу-елних уметности</p> <p>Л.К.1.1.2.изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности:</p> <p>Л.К.1.2.1.описује свој рад и радове других (нпр.исказује утисак)</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности:</p> <p>Л.К.1.3.2.зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима(нпр.костимограф,дизајнер,архитекта...)</p> <p>Л.К.1.3.4.зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p>	<p>1.Медији,материјали и технике визуелних уметности:</p> <p>Л.к.2.1.1.познаје и користи(у свом раду)основне изражајне могућности класичних и савремених медија,техника и материјала визуелних уметности</p> <p>2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности:</p> <p>Л.к.2.2.2.образлаже свој рад и радове других(нпр.наводи садржај,тему,карактеристике технике...)</p> <p>3.Улога,развој и различитост визуелних уметности:</p> <p>Л.к.2.3.1.лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст</p>	<p>1.Медији,материјали и технике визуелних уметности:</p> <p>Л.к.3.1.1.познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија,техника и материјала визуелне уметности</p> <p>2.Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности:</p> <p>Л.к.3.2.1.одабира адекватна средства(медиј,материјал,технику,посредства)помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју(одабрану) идеју</p> <p>Л.к.3.2.2.изводи радове са одређеном намером,користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат</p> <p>Л.к.3.2.4.учава међусобну повезаност елемената ,принципа и садржаја на свом раду и на радовима других</p>

			<p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.3. користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) Да би проширио своја знања из визуелних уметности Л.к.3.3.4. разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота</p>
<p>6. Визуелно споразумевање</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.К.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.К.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>3. Улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.К.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) Л.К.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p>	<p>1. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.к.2.2.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>3. улога, развој и различитост визуелних уметности: Л.к.2.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историјски</p>	<p>3. Медији, материјали и технике визуелних уметности: Л.к.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности</p> <p>2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности: Л.к.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, п ос-тупак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју Л.к.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат Л.к.3.2.4. уочава међусобну</p>

		и друштвени контекст	повезаност елемената ,принципа и садржаја на свом раду и на радовима других 3.улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.3.користи друга места и изворе(нпр.библиотека,интернет...) Да би проширио своја знања из визуелних уметности Л.к.3.3.4.разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
7.Обликовање и преобликовње употребних предмета	1.Медији,материјали и технике визуелних уметности: Л.К.1.1.1.разликује и користи(у свом раду)основне медије,материјале и технике(цртање,сликање,вајање)визу-елних уметности Л.К.1.1.2.изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове 2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.К.1.2.1.описује свој рад и радове других (нпр.исказује утисак) 3.Улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.К.1.3.2.зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним	1.Медији,материјали и технике визуелних уметности: Л.к.2.1.1.познаје и користи(у свом раду)изражајне могућности класичних и основне савремених медија,техника и материјала визуелних уметности 2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.к.2.2.2.образлаже свој рад и радове других(нпр.наводи садржај,тему,карактеристике технике.) 3.улога,развој и различитост визуелних	1.Медији,материјали и технике визуелних уметности: Л.к.3.1.1.познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија,техника и материјала визуелне уметности 2. Елементи,принципи и садржаји(теме,мотиви,идеје...) визуелних уметности: Л.к.3.2.1.одабира адекватна средства(медиј,материјал,технику,п ос-тупак)помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју(одабрану) идеју Л.к.3.2.2.изводи радове са одређеном намером,користећи основне визуелне елементе и

	<p>уметностима(нпр.костимограф,дизајнер,архитекта...)</p>	<p>уметности: Л.к.2.3.1.лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст</p>	<p>принципе да би постигао одређени ефекат 3.улога,развој и различитост визуелних уметности: Л.к.3.3.3.користи друга места и изворе(нпр.библиотека,интернет...) Да би проширио своја знања из визуелних уметности Л.к.3.3.4.разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота</p>
--	---	---	---

Музичка култура

Недељни број часова:2

Годишњи број часова:72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Извођење музике	58	9	67
Слушање музике	2	0	2
Музичко стваралаштво	3	0	3
Укупно:	63	9	72

Циљеви наставе:

- развијање интересовања за музичку писменост;
- оспособљавање ученика за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности;
- неговање способности извођења музике(певање,свирање);
- стицање навике слушања музике,подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима;развијање критичког мишљења;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности;
- упознавање занимања музичке струке.

Задаци наставе:

Ученици треба да:

- певају песме по слуху;обrade прoсте и сложене тактове;
- усвајају нове елементе музичке писмености;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- изводе дечје,народне и уметничке игре;
- импровизују мелодије на задати текст;упознају звуке нових инструмената;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Музичка култура Годишњи фонд часова: 72				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Извођење музике	67	-слушање -певање -тактирање	-демонстративна -дијалогска -аудитивна -текстуална	-неговање способности извођења музике(певање,свирање) -уознавање основа музичке писмености
Слушање музике	2	-слушање -уочавање -закључивање	-демонстративна -аудитивна -дијалогска	-развијање интересовања за музичку уметност -стицање навике слушања музике,подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука -развијање критичког мишљења
Музичко стваралаштво	3	-изражавање -истраживање -креирање	-текстуална -демонстративна -практичан рад	-подстицање ангажовања у свим музичким активности-ма -развијање креативности

Стандарди

Наставни предмет: Музичка култура			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Знање и разумевање	<p>МК.1.1.1. уме да препозна основне елементе музичке писмености</p> <p>МК.1.1.2. уме да опише основне карактеристике: музичких инструмената, историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва</p>	<p>МК.2.1.1. уме да анализира повезаност музичких елемената са музичком изражајношћу</p> <p>МК.2.1.2. уме да анализира повезаност структуре и драматургије одређеног музичког жанра</p> <p>МК.2.1.3. уме да анализира повезаност облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота</p>	<p>МК.3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела</p> <p>МК.3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора</p> <p>МК.3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд</p>
Слушање музике	<p>МК.1.2.1. уме да препозна музичке изражајне елементе</p> <p>МК.1.2.2. уме да препозна извођачки састав</p> <p>МК.1.2.3. уме да препозна музичке жанрове</p> <p>МК.1.2.4. уме да препозна српски музички фолклор</p>	<p>МК.2.2.1. уме да опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената</p> <p>МК.2.2.2. уме да препозна структуру одређеног музичког жанра</p>	<p>МК.3.2.1. уме да открије везу опажених карактеристика са структуралном и драматуршком димензијом звучног примера</p> <p>МК.3.2.2. уме да открије везу опажених карактеристика са жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера</p> <p>МК.3.2.3. уме да открије везу опажених карактеристика са контекстом настанка и применом различитих облика музичког фолклора</p>

Извођење музике	МК.1.3.1.уме да пева једноставне дечје,народне или популарне композиције		МК.3.3.1.изводи разноврсни музички репертоар повањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима
Стварање музике	МК.1.4.1.уме да направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК.1.4.2.уме да осмисли мање музичке целине на основу понуђаних модела МК.1.4.3.изводи пратеће ритмичке и мелодијско-ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима		МК.3.4.1.осмишљава пратеће ара-нжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте

Историја

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 36

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Увод	3	1	4
Праисторија	1	2	3
Стари век	14	15	29
Укупно:	18	18	36

Циљеви наставе:

Циљ изучавања наставног предмета Историја је културни напредак и хуманистички развој ученика. Циљ наставе Историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена и историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе: Историје су да ученици, уочавајући узрочно – последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...) као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци:

- резумевање појма прошлости,
- упознавање начина и значаја проучавања прошлости,
- резумевање основних одлика праисторије и старог века,
- резумевање основних временских одредница (деценија, век, миленијум)
- оспособљавање за коришћење историјске карте,
- стицање знања о догађајима и личностима који су обележили епоху старог века,
- упознавање основних одлика античке културе.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 36				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	4	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона	-нарративна (монологска) -дијалогска -илустративна	-разумевање појма прошлости -уознавање начина и значаја проучавања прошлости -примењивање временских одредница: деценија, век, миленијум.
Праисторија	3	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова	-нарративна -дијалогска -илустративна -текстуална	-разумевање појма праисторије -разумевање основних одлика праисторије -разумевање поделе прошлости на праисторију и историју
Стари век	29	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-нарративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм	-разумевање појма «стари век» -разумевање основних одлика праисторије и старог века -примењивање временских одредница -стицање знања о личностима које су обележиле епоху старог века -оспособљавање за коришћење историјске карте, атласа -уознавање основних одлика

античке културе.

Стандарди

Наставни предмет: Историја			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Увод	<p>ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице</p> <p>ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода</p> <p>ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју</p> <p>ИС.1.1.4. уме да одреди којем веку припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p> <p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p>	<p>ИС.2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје</p> <p>ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости</p>	<p>ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)</p> <p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p>
Праисторија	<p>ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју</p> <p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једно</p>	<p>ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости</p> <p>ИС.2.1.6. зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје</p>	<p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p>

	<p>став не и карак теристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана</p>		
Стари век	<p>ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице</p> <p>ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода</p> <p>ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју</p> <p>ИС.1.1.4. уме да одреди којим веку припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.5. уме да одреди којим историјском периоду припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.6. препознаје знакове основних појмова из историје цивилизације</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у</p>	<p>ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом</p> <p>ИС.2.1.4. препознаје да постоји повећаност појав из прошлости садашњости</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледана историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p>	<p>ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)</p> <p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских де</p>

	<p>форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације да те у форми историјске карте у којој је наведене легенде ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације да те у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације да те у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>		шавања
--	---	--	--------

Географија

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 36

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Увод	1	/	1
Васиона и Земља	4	2	6
Географска карта	5	3	8
Планета Земља	9	6	15
Земљине сфере –Ваздушни омотач	4	2	6
Укупно:	23	13	36

Циљеви наставе:

Географија је обавезан наставни предмет и изучава се у другом образовном циклусу обавезног образовања и васпитања. Географска знања су значајна компонента опште културе сваког човека. Ученици кроз овај предмет упознају основне објекте, појаве и процесе у простору, њихове узрочно – последичне везе и на основу тога изграђују сопствено географско мишљење о свом завичају, држави, континенту и свету као целини. Настава Географије оспособљава ученике да користе географску карту, раде на терену и самостално проналазе и анализирају изворе географских информација. Кроз стечена знања ученици изграђују свест о значају свих геосфера као еколошког оквира за живот на Земљи и формирају одговоран однос према животној средини. Улога Географије огледа се и у развијању толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота.

Задаци наставе:

- упознавање и разумевање појава и процеса у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу,
- разумевање узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу,
- картографској писмености и коришћењу географске карте у свакодневном животу ,
- развоју географског мишљења заснованог на повезаности и међуусловљености географских појава и прцеса у простору и времену,
- стицање најосновнијих знања о васиони и васионским телима,
- разумевању потреба очувања, унапређења и заштите Земљиних сфераи комплексне географске средине у којој егзистира и човек,
- упознавање основних географских одлика Европе, њених регија и држава,
- упознавање са комплементарношћу и регионалним разликама планетарног света,
- развијању ставова о превентиви, заштити, унапређењу животне средине,
- развијању толеранције, постојања и припадности мултиетничком , мултијезичком и мултикултурном свету,
- развијању способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Географија				
Годишњи фонд часова: 36				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	1	- слушају, упоређују, утврђују календар	- дијалогска	Да упознају наставни предмет, поделу и значај изучавања
Васиона и Земља	6	- слушају, посматрају, разговор- користећи већ стечена знања	Монолошка, дијалогска, демонстрациона, илустрационо- демонстрационе	- да стекну представу о васиони и васионским телима, Сунчевом систему, његовом постанку, као и о месту и постанку Земље као планете, у Сунчевом систему
Географска карта	8	- слушају, посматрају, разговор, самостално приказују и израђују, практично примењују и врше корелацију на часовима техничког образовања иматематике, упоређују, демонстрирају, уочавају	- дијалогска, демонстративна, илустративна, практични рад, индивидуални рад, тимски рад, илустративна	- да упознају основне елементе географске карте, стекну картграфску писменост, - да се оспособе да самостално израђују и користе карту на терену, да разумеју размер и да га знају применити и на

				часовима математике као и практично на часовима техничког образовања – повезаност теорије и праксе
Планета Земља	15	- слушају, посматрају, разговор, описују, упоређују, уочавају и демонстрирају	- монолошка, дијалoшка, демонстрациона, илустративна, рад у групама, тимовима	- да упознају и стекну представу о кретањима Земље и последицама које се јављају због њених кретања, - да разумеју смену годишњих доба, смену топлотних појасева и неједнако трајање обданице и ноћи у току године
Земљине сфере – Ваздушни омотач	6	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, уочавају утицај Атмосфере на живи и неживи свет у природи, користећи знања из биологије и примењујући своја стечена из географије у биологији, читају, анализирају,	- дијалoшка, демонстративна, илустративна, тимски рад, индивидуални, групни, истраживачки, теренски рад, интерактивна, илустративна, текстуална	- да упознају и разумеју појаве и процесе у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу, као и њихову међусобну условљеност, - да разумеју и схвате комплексну повезаност човека и природе, - да изграђују свест о значају заштите свих геосфера као еколошког оквира за живот на

		<p>израђују дијаграме; пишу , читају и анализирају реферате и самосталне радове, самстално проналазе и анализирају географке информације</p>	<p>Земљи и формирање одговорног односа према животној средини, -да развију естетска опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору и локалној средини.</p>
--	--	--	---

Стандарди

Наставни предмет: Географија			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Увод	<p>ГЕ 1.1.1. зна да географија проучава и природу и људско друштво</p> <p>ГЕ 1.1.2. зна основну поделу географије (физичка, друштвена и регионална)</p>	<p>ГЕ 2.1.1. разуме зашто је географија једна од најстаријих наука</p> <p>ГЕ 2.1.2. разликује појмове литосфера, атмосфера, хидросфера и биосфера</p> <p>ГЕ 2.1.3. разликује и именује географске дисциплине</p>	<p>ГЕ 3.1.1. схвата интересовање првих људи за Земљу и остала небеска тела</p> <p>ГЕ 3.1.2. уочава повезаност географије са другим наукама</p> <p>ГЕ 3.1.3. разуме међузависност природе и људског друштва</p> <p>ГЕ 3.1.4. уочава значај географије за опште образовање и културу</p>
Васиона и Земља	<p>ГЕ 1.2.1. именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред</p> <p>ГЕ 1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања</p> <p>ГЕ 1.2.3. уме да на географској карти покаже континенте и мора</p>	<p>ГЕ 2.2.1. разликује појмове: васиона, сунчев систем, галаксија, светлосна година...</p> <p>ГЕ 2.2.2. описује небеска тела и њихова кретања</p> <p>ГЕ 2.2.3. разликује сазвежђа и звездане системе</p>	<p>ГЕ 3.2.1. уме да прати појаве које се периодично јављају на Земљи и на небу и то повезивати са Земљиним кретањима</p> <p>ГЕ 3.2.2. уме да се оријентише помоћу Великих и Малих кола и звезде Северњаче</p> <p>ГЕ 3.2.3. препознаје и именује Месечеве мене</p>
Географска карта	<p>ГЕ 1.1.1. разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања</p> <p>ГЕ 1.1.2. наводи начине представљања Земљине површине (глобус и географска карта)</p> <p>ГЕ 1.1.3. препознаје и чита</p>	<p>ГЕ 2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти</p> <p>ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске</p>	<p>ГЕ 3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница - објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ 3.1.2. уме да користи размер</p>

	<p>географске и допунске елементе карте ГЕ 1.1.4. разликује паралеле и меридијане</p>	<p>чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, знацима...), графиком, табелом и схемом</p>	<p>и размерник за одређивање растојања на карти и у природи ГЕ 3.1.3. разликује карте према размери и садржају и уме да их користи ГЕ 3.1.4. уме да оријентише карту у односу на стране света и да одржава правац кретања на терену уз помоћ карте</p>
<p>Планета Земља</p>	<p>ГЕ 1.2.1. зна појам ротације и револуције ГЕ 1.2.2. зна да опише обртање Земље око њене замишљене осе-ротација ГЕ 1.2.3. зна да опише обртање Земље око Сунца-револуција</p>	<p>ГЕ 2.2.1. може да дефинише Земљину замишљену осу ГЕ 2.2.2. описује привидно кретање Сунца у току дана и у току године ГЕ 2.2.3. именује топлотне појасеве и уме да одреди положај топлотних појасева на карти и на глобусу ГЕ 2.2.4. разликује и дефинише појмове: зора, јутро, подне, вече, ноћ, обданица, оса, полови, упоредници, Екватор, повратници, поларници</p>	<p>ГЕ 3.2.1. разуме да је кретање литосферних плоча условљено кретањем магме у омотачу језгра ГЕ 3.2.2. именује унутрашње силе Земље (Земљина гравитација, унутрашња топлота Земље) и описује њихов утицај на настанак рељефа на Земљиној површини ГЕ 3.2.3. зна како долази до набирања и раседања Земљине коре ГЕ 3.2.4. зна да су вулканизам и земљотреси последица рада унутрашњих сила и може да објасни последице њихове активности ГЕ 3.2.5. разликује ерозивне (речно корито, долина, цирк, валов, шкрапа, вртача, увала, крашко поље, пећина, јама...) и</p>

			<p>акумулативне облике рељефа (аде, делте, жала, песковите пустиње, дине ,морене...)</p> <p>ГЕ 3.2.6. примењује стечена знања у различитим ситуацијама (игра, учење, препознавање опасности)</p>
Земљине сфере –Ваздушни омотач	<p>ГЕ 1.2.1. именује слојеве атмосфере (тропосфера, стратосфера, мезосфера, термосфера)</p> <p>ГЕ 1.2.2. може да наведе састав атмосфере (гасови, чврсте честице и водена пара) и загађиваче атмосфере</p> <p>ГЕ 1.2.3. разликује време и климу</p> <p>ГЕ 1.2.4. именује временске елементе</p>	<p>ГЕ 2.2.1. може да опише одлике тропосфере</p> <p>ГЕ 2.2.2. разуме значај атмосфере за опстанак живог света на Земљи</p> <p>ГЕ 2.2.3. именује временске или метеоролошке елементе (сунчева светлост, температура ваздуха, ваздушни притисак, ветар, влажност ваздуха, облачност, падавине) и може да их опише</p> <p>ГЕ 2.2.4. разуме значај временске прогнозе за човека и његове делатности</p> <p>ГЕ 2.2.5. зна чиме се мере и како се изражавају вредности метеоролошких елемената</p> <p>ГЕ 2.2.6. именује и описује климатске факторе (гш, нв, однос мора и копна, правац пружања планина, морске струје, ветрови, врста подлоге и човек)</p>	<p>ГЕ 3.2.1 објашњава међусобну условљеност метеоролошких елемената</p> <p>ГЕ 3.2.2. анализира табеле и клима-дијаграме и доноси закључке</p> <p>ГЕ 3.2.3. именује основне типове климе на Земљи и описује њихове одлике</p> <p>ГЕ 3.2.4. уме да учрта зонални распоред типова климе на некој карти методом бојења и реонирања</p> <p>ГЕ 3.2.5. разликује позитивне и негативне утицаје, као и глобалне и локалне последице човековог деловања на атмосферу и именује загађиваче атмосфере</p> <p>ГЕ 3.2.6. разуме важност и могућност личног учешћа у заштити, обнови и унапређењу атмосфера и животне средине</p>

Математика

Недељни број часова: 4

Годишњи број часова: 144

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Скупови	7	9	16
Скупови тачака	5	7	12
Дељивост бројева	5	7	12
Угао	8	12	20
Разломци	26	36	62
Осна симетрија	5	9	14
Писмени задаци са исправкама	4	4	8
Укупно:	60	84	144

Циљеви наставе:

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе:

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Оперативни задаци:

Ученике треба оспособити да:

- умеју да формирају и графички приказују скупове и њихове подскупове;
- изводе скуповне операције и правилно употребљавају одговарајуће ознаке;
- схватају смисао речи „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“;
- схвате познате геометријске фигуре (права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао и др.) и као скупове тачака, уз њихово адекватније описивање, примењујући при томе скуповне операције и ознаке;
- упознају углове уз трансверзалу паралелних правих, углове са паралелним крацима и њихова својства, као и да умеју да цртају праву паралелну датој правој;
- упознају дељивост природних бројева и основна правила дељивости;
- умеју да одређују најмањи заједнички садржалац и највећи заједнички делилац;
- схвате појам разломка, умеју да га записују на разне начине и врше прелаз с једног начина на други;
- умеју да упоређују разломке и да их илуструју на бројевној правој;
- стекну довољну увежбаност у извођењу основних рачунских операција с разломцима (у оба записа);
- могу да читају, састављају и израчунавају мање сложене бројевне изразе;
- умеју да реше једноставније једначине и неједначине у вези са разломцима;
- увиђају математички садржај у текстуалним задацима и да га могу изразити математичким језиком;
- упознају осну симетрију и њена својства, као и да умеју да изводе конструкције симетрале дужи, симетрале угла и нормале на дату праву кроз дату тачку.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика				
Годишњи фонд часова:144				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Скупови	16	-уочава -именује -повезује -уређује	-илустративна -дијалогска -демонстративна	-формирање појма скупа, подскупа, кардинал скупа, правилна употреба симбола -схватање смисла речи и, или, неки, сваки -извођење скуповних операција
Скупови тачака	12	-разликује -именује -открива релације и изражава их -упоређује -уочава	-илустративна -дијалогска -демонстративна -истраживачка	-схватање геометријских фигура као скуп тачака (дуж, права, полуправа, раван, кружница, круг) -уочавање њихових међусобних односа -препознавање и правилно цртање

Дељивост бројева	12	-уочава -закључује -проверава	-дијалoшка -демонстративна	-уочавање дељивост бројева са остатком и без остатка -тумачење једначине $a=b \cdot g+r$ -увођење појма делилац садржалац -прости и сложени бројеви -одузимање НЗС и НЗД -растављање сложених бројева на просте чиниоце
Угао	20	-уочава -именује -разликује -упоређује -открива релације -изражава их	-демонстративна -илустративна -дијалoшка	-формирање појма угла као геометријске фигуре -уочавање односа централног угла и одговарајућег лука и тетиве -преношење углова и упоређивање -мерење углова -операције са угловима у мерама
Разломци	62	-уочава -именује -открива релације -упоређује -закључује	-дијалoшка -демонстративна	-стварање појма разломка као количника два броја -скраћивање, проширивање и упоређивање разломака -приказивање на бројној прави -основне операције са разломцима
Осна симетрија	14	-уочавање	-демонстративна	-стварање осне симетрије

		-разликује -упоређује -проверава	-дијалoшка -илустративна	као релације -препознавање оносиметричних фигура и одређивање осе симетрије -цртање оносиметричних фигура -конструкција симетрале дужи, симетрале угла и нормале
Писмени задаци са исправкама	8	-уочава -именује -повезује -уређује	-илустративна -дијалoшка -демонстративна	-сагледати како су ученици савладали предвиђени пограм

Стандарди

Наставни предмет: Математика			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Скупови Скупови тачака	МА.1.1.1. Прочита и запише природне бројеве; МА.1.1.4. изврши једну основну скуповну операцију	МА.2.1.2. Израчуна вредност једноставнијег израза са више скуповних операција	МА.3.1.1. Одреди вредност сложенијег израза са скуповним операцијама
Дељивост бројева	МА.1.1.5. Дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим	МА.2.1.3. Примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама	МА.3.1.2. Операције са појмом дељивости у проблемским ситуацијама
Разломци	МА.1.1.2. Уме да преведе децимални запис у разломак и обрнуто; МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа; МА.1.1.4. изврши једну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом када је потребно (сабирање и одузимање разломака са истим имениоцем) МА.1.4.4. заокругљује бројеве у децималном запису	МА.2.1.1. Упореди по величини бројеве записане у различитим облицима; МА.2.1.2. израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета	МА.3.1.1. Одреди вредност сложенијег бројевног израза; МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама
Угао	МА.1.3.1. Влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао;	МА.2.3.1. Одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне, рачуна са	МА.3.3.1. Рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера;

	уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова; МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење углова	њима ако су изражени у целим степенима	закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали
Осна симетрија	МА.1.3.6. Познаје осну симетрију и њена својства	МА.2.3.6. Конструира симетралу дужи и симетралу угла; уочи носиметричне фигуре и одреди осу симетрије	МА.3.3.6. Конструира симетралу и осу симетрије сложенијих фигура повезујући разна својства геометријских објеката

Биологија

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Увод	2	4	6
Особине живих бића	6	6	12
Царство биљака – грађа и животни процеси	16	15	31
Разноврсност биљака, значај и заштита	9	8	17
Царство гљива	3	3	6
Укупно:	36	36	72

Циљеви наставе:

- упознавање основних појмова о живом свету, његовом развоју, природним појавама и законитостима које у њему владају
- развијање логичког расуђивања
- развијање свести о властитом положају у природи
- развијање љубави према природи
- развијање осећања дужности о чувању и заштити природе
- развијање хигијенских навика и здравствене културе

Задаци наставе:

Да ученици:

- схвате улогу и значај биологије за напредак човечанства
- разумеју поступност у развоју живог света
- стекну основна знања о грађи и функционисању живих бића
- упознају разноврсност живих бића
- схвате узајамне односе живих бића и животне средине
- развију осећање одговорности према стању животне средине
- схвате степен угрожености биосфере
- да буду оспособљени за руковање једноставним лабораторијским прибором , лупом, микроскопом
- да умеју да израде једноставне, привремене препарате
- користе методе посматрања, мерења и експеримента

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Биологија Годишњи фонд часова: 72				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	6	- слушају - посматрају - причају - рукују микроскопом и лупом	- монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна	- да ученици схвате појам биологије као науке значајне за напредак људског друштва и заштиту природе - да буду оспособљени за руковање лупом и микроскопом
Особине живих бића	12	- слушају - посматрају - причају - описују - упоређују	- монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна	- да упознају основну јединицу грађе живих бића - да упознају разноврсност живих бића
Царство биљака – грађа и животни процеси	31	- слушају - посматрају - причају - описују - упоређују - истражују	- монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна	- да схвате појам ботанике као научне области биологије - да упознају основне физиолошке процесе биљака и њихов значај - да упознају и знају да објасне основну спољашњу грађу вегетативних биљних органа - да знају да објасне грађу и улогу репродуктивних биљних органа
Разноврсност биљака, значај и заштита	17	- слушају - посматрају	- монолошка - дијалoшка	- да упознају царство биљака и најзначајније групе

		<ul style="list-style-type: none"> - причају - описују - упоређују - истражују 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - да упознају основне одлике појединих група биљака и разумеју критеријуме по којима је та подела извршена - да упознају и схвате значај биљака у природи и за човека и основне начине њихове заштите
Царство гљива	6	<ul style="list-style-type: none"> - слушају - посматрају - причају - описују - упоређују - истражују 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалошка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - да упознају царство гљива и њихове основне карактеристике због којих су сврстане у посебно царство - да упознају основне групе гљива - да упознају и схвате значај гљива у природи и за човека - да упознају основне елементе заштите и степене угрожености биљака и гљива делатностима човека у природи

Стандарди

Наставни предмет: Биологија			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Увод	БИ.1.1.1. уме да наведе основне карактеристике живог света БИ.1.1.2. разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима	БИ.2.1.1. примењује критеријуме за разликовање живог од неживог на карактеристичном биолошком материјалу (препаратима, огледима)	БИ.3.1.2. уме да објасни зашто је нешто класификовано као живо или као неживо
Особине живих бића	БИ.1.1.1. уме да наведе основне карактеристике живог света БИ.1.1.2. разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима БИ.1.1.3. препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња БИ.1.1.4. уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих БИ.1.2.6. разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића	БИ.2.1.1. примењује критеријуме за разликовање живог од неживог на карактеристичном биолошком материјалу (препаратима, огледима) БИ.2.1.2. познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима	БИ.3.1.1. примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима и у атипичним примерима (вируси, делови организама, плодови и сл.) БИ.3.1.2. уме да објасни зашто је нешто класификовано као живо или као неживо БИ.3.1.3. разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима БИ.3.1.3. разуме критеријуме по којима се разликују биљке и

			животиње и уме да их примени у атипичним случајевима
<p>Царство биљака – грађа и животни процеси</p>	<p>БИ.1.1.3. препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња БИ.1.2.3. зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма БИ.1.2.4. познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси БИ.1.2.5. разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном БИ.1.2.6. разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање) БИ.1.2.7. зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином БИ.1.3.1. разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте БИ.1.3.2. зна основне појмове о процесима размножавања</p>	<p>БИ.2.1.2. познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима БИ.2.2.3. зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека БИ.2.2.4. разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам БИ.2.2.5. разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје БИ.2.2.6. разуме да и у биљној и у животињској ћелији сложене материје могу да се разграђују, при чему се ослобађа енергија у процесу који се назива дисање БИ.2.3.1. разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања БИ.2.3.2. разуме механизам</p>	<p>БИ.3.1.3. разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима БИ.3.2.1. зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека БИ.3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност БИ.3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције БИ.3.2.4. разуме да је у остваривању карактеристичног понашања неопходна функционална интеграција више система органа и</p>

		настанка зигота	разуме значај такве интеграције понашања за преживљавање БИ.3.2.5. разуме сличности и разлике у интеграцији грађе и функције јединке током животног циклуса
Разноврсност биљака, значај и заштита	<p>БИ.1.1.4. уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих</p> <p>БИ.1.2.1. зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије</p> <p>БИ.1.2.2. зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија</p> <p>БИ.1.2.3. зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма</p>	<p>БИ.2.1.3. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе</p> <p>БИ.2.2.2. зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа</p> <p>БИ.2.2.3. зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека</p> <p>БИ.2.4.3. уме да на разноврсним примерима одреди основне материјалне и енергетске токове у екосистему, основне односе исхране и најважнија својства биоценоза и популација</p>	<p>БИ.3.1.4. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група</p> <p>БИ.3.2.1. зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека</p> <p>БИ.3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност</p> <p>БИ.3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције</p>

		<p>БИ.2.4.4. зна да у природи постоји кружење појединих супстанци</p> <p>БИ.2.4.8. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије</p> <p>БИ.2.4.9. разуме значај природних добара у заштити природе</p>	
Царство гљива	<p>БИ.1.2.1. зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије</p> <p>БИ.1.2.2. зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија</p> <p>БИ.1.2.3. зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма</p> <p>БИ.1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност</p>	<p>БИ.2.1.3. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе</p> <p>БИ.2.2.1. разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијским организмима</p>	<p>БИ.3.1.4. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група</p>

Техничко и информатичко образовање

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова вежби	Годишњи фонд часова
Увод	3	1	4
Графичке комуникације	7	1	8
Информатичке технологије	9	7	16
Од идеје до реализације	4	4	8
Материјали и технологије	9	3	12
Енергетика	3	1	4
Конструкторско моделовање - модули	0	12	12
Саобраћај	6	2	8
Укупно:	41	31	72

Циљеви наставе:

техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се ученици упознају са техничко-технолошким развијеним окружењем, кроз стицање основне техничке и информатичке писмености, развојем техничког мишљења, техничке културе, радних вештина и културе рада.

Задаци наставе:

- стекну основно техничко и информатичко васпитање и образовање;
- стичу основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу;
- схвате законитости природних и техничких наука;
- сазнају основни концепт информационо-комуникационих технологија (ИКТ), сазнају улоге ИКТ у различитим струкама и сферама живота;
- упознају рад на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма и стекну навике да их користи у свакодневним активностима;
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет;
- развијају стваралачко и критичко мишљење;
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност;
- развијају психомоторне способности;
- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада;
- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима;
- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака;
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад;
- комуницирају на језику технике (техничка терминологија, цртеж);
- стекну знања за коришћење мерних инструмената;
- на основу физичких, хемијских, механичких и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал за модел, макету или средство;
- препознају елементе (компоненте) из области грађевинарства, машинства, електротехнике, електронике и да их компонују у једноставније функционалне целине (графички и кроз моделе, макете или предмете);
- разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија;
- препознају природне ресурсе и њихову ограниченост у коришћењу;
- прилагоде динамичке конструкције (моделе) енергетском извору;
- одаберу оптимални систем управљања за динамичке конструкције (моделе), израде или примене једноставнији програм за управљавање преко рачунара;
- упознају економске, социјалне, техничко-технолошке, еколошке и етичке аспекте рада и производње и њихов значај на развој друштва;
- примењују мере и средства за личну заштиту при раду;

- знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење животног окружења;
- на основу знања о врстама делатности и сагледавања својих интересовања правилно одаберу своју будућу професију и др.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Техничко информатичко образовање				
Годишњи фонд часова: 72				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	4	Наставник усмерава учениково размишљање, наводећи их тако на одговарајуће закључке, - упознаје их са техничким напретком од праисторије до данашњег доба	- Фронтални	- упознавање са програмом Техничког образовања и организацијом радног места
Графичке комуникације	8	-Учи ученике да користе прибор за цртање, -упознаје (и показује формате папира) ученике се са форматима папира, са врстама линија, мерама на техничком цртежу.	-Фронтални, -индивидуални, -демонстрација, -графички рад.	- научити : врсте линија и цртежа, упознати се са прибором за цртање, научити пројекције итд.
Информатичке технологије	16	-Упознаје ученике се са деловима рачунара и елементима хардвера и софтвера, -обучава ученике да користе штампач и скенер, -учи ученике да покрену одређене програме, -учи ученике да демонстрирају програм.	-Фронтални, -индивидуални, -демонстрација, -практични рад.	-препознају основне делове рачунара -науче правилно укључење рачунара и рад са тастатуром - науче да користе једноставније програме

<p>Од идеје до реализације</p>	<p>8</p>	<p>-Упознаје ученике са елементима конструкторског комплета, -раде скицу према сопственој идеји-наставник надгледа рад -објашњава ученицима појам алгоритма (наводи примере) -графички представљају блокове алгоритма-наставник надгледа рад -израђују модел по својој идеји на основу скице-наставник надгледа рад</p>	<p>-Фронтални -индивидуални -рад у групи -рад у пару -демонстрација, -практичан рад,</p>	<p>-упознаје пут од идеје до реализације, -упознаје елементе конструкторских комплета и начине њихових повезивања у целину, -израђује једноставне алгоритме према својој идеји</p>
<p>Материјали и технологије</p>	<p>12</p>	<p>-Упознаје ученике са врстама материјала и показује неке од њих -упознају ученике се са коришћењем алата, показује неке од њих и начин рада са њима -указује ученицима колики је значај рециклаже и заштите животне средине-показује неке материјале који се могу рециклирати и оне који су добијени рециклажом</p>	<p>-Фронтални -индивидуални -демонстрација, -презентације, -практичан рад.</p>	<p>-да препознају основне материјале: дрвво, полупроизоде од дрвета, кожу пластичне материјале, текстил и науче да правилно користе алате за обраду ових материјала</p>

Енергетика	4	- Упознаје ученике се са врстама и значајем енергије, изворима енергије, трансформацијом, коришћењем и штедњом енергије-показује одговарајуће моделе	-Фронтални -индивидуални -рад у пару -презентације, -демонстрација.	Упознају могућности коришћења енергије сунца, ветра и воде - се навикавају на штедњу енергије.
Конструкторско моделовање - модули	12	-Наставник надгледа и коригује рад (по потреби) ученика док практично примењују одговарајуће материјале (дрво, папир, текстил, кожу), -надарени ученици могу да користе рачунар за просторно моделовање.	-Рад у групи -индивидуални -рад у пару -практичан рад, -демонстрација, -графички рад.	-упознаје елементе техничког цртања при изради једноставних техничких цртежа -науче да прикажу помоћу скице једноставне своје идеје - науче како се врши избор материјала за реализају своје идеје, као и редослед
Саобраћај	8	-Упознаје ученике са врстама саобраћаја, -упознаје ученике са значајем саобраћаја као привредне гране, -објашњава ученицима о одговорности учесника у саобраћају, -упознаје их са утицајем саобраћаја на заштиту животне средине,	-Фронтални -Индивидуални -презентација, -полигон. -демонстрација.	- стекну представу о четири основна вида саобраћаја: друмски, железнички, водни и ваздушни. -науче да безбедно учествују у саобраћају.

Физичко васпитање

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова увежбавања	Број часова провере	Годишњи фонд часова
Атлетика	6	11	7	24
Гимнастика	8	8	8	24
Спортска игра	9	8	7	24
Укупно:	23	27	22	72

Циљеви наставе:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским, моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и непоходних теоретских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе :

- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Стицање моторичких умења која су као садржај утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- Формирање морално-вољних квалитета личности;
- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове околине.

Оперативни задаци:

- Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- Усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика и навике предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Физичко васпитање					
Годишњи фонд часова: 72					
Садржаји програма	Број часова	Активности ученика образовно васпитном раду	Активности наставника у васпитно –образовном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Атлетика	24	-ходање -трчање -вежбање -анализирање -такмичење	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-разговор -демонстрација -физичко вежбање	-Разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи једноставне форме природног кретања
Вежбе на справама и тлу	24	-вежбање -анализирање	-анализирање -објашњавање -показивање - поређење	-демонстрација -физичко вежбање	-Вешто изводи задате вежбе са реквизитима -уочава своје моторичке способности и особине, сличности и разлике међу вршњацима
Спортска игра	24	-вежбање -анализирање -трчање -скакање -такмичење	-анализирање -поређење -показивање -објашњавање	-демонстрација -физичко вежбање -разговор	-Познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад

Стандарди

Наставни предмет: Физичко васпитање			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Атлетика	<p>ФВ.1.1.3. Ученик/ученица правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат.</p> <p>ФВ.1.1.4. Зна терминологију, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ.</p> <p>ФВ.1.1.5. Ученик/ученица зна правилно да скаче удаљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока.</p> <p>ФВ.1.1.6. Зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ</p> <p>ФВ.1.1.7. Ученик/ученица зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице.</p> <p>ФВ.1.1.8. Зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ</p> <p>ФВ.1.1.9. Ученик/ученица правилно баца куглу из места и мери дужину хица.</p> <p>ФВ.1.1.10. Зна правила за такмичење, сигурносна правила, влада терминологијом, основама тренинга и пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.3. Ученик/ученица правилно изводи варијанту технике штафетног трчања.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење</p> <p>ФВ.2.1.4. Ученик/ученица зна правилно да скаче удаљ варијантом технике увинуће.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење</p> <p>ФВ.2.1.5. Ученик/ученица зна правилно да скаче увис леђном варијантом технике.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење.</p> <p>ФВ.2.1.6. Ученик/ученица правилно баца куглу леђном варијантом технике.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење.</p> <p>ФВ.2.1.8. Ученик/ученица учествује на такмичењу у једној атлетској дисциплини.</p>	<p>ФВ.3.1.3. Ученик/ученица правилно изводи варијанту технике штафетног трчања.</p> <p>ФВ.3.1.4. Ученик/ученица учествује на такмичењу у атлетском петобоју.</p> <p>ФВ.3.1.5. Зна атлетска правила неопходна за учествовање на такмичењу у атлетском петобоју.</p>

<p>Вежбе на справама и тлу</p>	<p>ФВ.1.1.11. Ученик/ученица правилно изводи вежбе на тлу. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.12. Ученик/ученица правилно изводи прескоке разношку или згрчку уз помоћ ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ ФВ.1.1.13. Ученик/ученица изводи вежбе и комбинације вежби на греди. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.14. Ученица правилно изводи основне вежбе на двовисинском разбоју. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.15. Ученик правилно изводи основне вежбе на коњу са хваталкама ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.16. Ученик правилно изводи основне вежбе на</p>	<p>ФВ.2.1.9. Ученик/ученица на средњем нивоу правилно изводи сложеније вежбе на тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила. ФВ.2.1.17. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.2.1.10. Ученик/ученица правилно изводи згрчку. ФВ.2.1.11. Ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на греди. ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада. ФВ.2.1.12. Ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на двовисинском разбоју ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада. ФВ.2.1.13. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на коњу са хваталкама. ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада.</p>	<p>ФВ.3.1.6. Ученик/ученица правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на тлу. САДРЖАЈ: Став на шакама, издржај, колут напредчћ; прекопит (салто згрченим телом) напред. ФВ.3.1.8. Ученица правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на греди. ФВ.3.1.9. Ученица правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на двовисинском Разбоју ФВ.3.1.10. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на коњу са хваталкама ФВ.3.1.11. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на круговима. ФВ.3.1.12. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на паралелном разбоју ФВ.3.1.13. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на вратилу ФВ.3.1.14. Ученик учествује у гимнастичком петобоју, а ученица учествује у гимнастичком четворобоју. ФВ.3.1.15. Зна мере сигурности,</p>
---------------------------------------	---	--	---

	<p>круговима ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.17. Ученик правилно изводи основне вежбе на паралелном разбоју. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.18. Ученик правилно изводи основне вежбе на вратилу. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.14. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на круговима. ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације Рада ФВ.2.1.15. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на паралелном разбоју ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада. ФВ.2.1.16. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на вратилу ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада.</p>	<p>чување и помагање, називе вежби, основе организације рада и учествује на школском такмичењу.</p>
Плес	<p>ФВ.1.1.20. Ученик/ученица се успешно креће у ритму и темпу музичке пратње у простору основним облицима кретања (ходање, трчање).</p>	<p>ФВ.2.1.18. Ученик/ученица повезује просторно и временски плесне елементе у целину, изводи и реализује најмање један одабрани дечији плес. ФВ.2.1.19. Влада основном терминологијом, препознаје и разликује друштвене и народне плесове.</p>	<p>ФВ.3.1.16. Ученик/ученица самостално изводи сопствену композицију покрета и кретања уз музичку пратњу и успешно моторички у ритму и темпу реализује одабрани народни, друштвени и дечији плес; влада основама тренинга и учествује на такмичењу</p>
Ритмичка гимнастика	<p>ФВ.1.1.21. Ученица правилно изводи основне вежбе из ритмичке</p>	<p>ФВ.2.1.20. Ученица правилно изводи вежбу са реквизитима.</p>	<p>ФВ.3.1.18. Ученица правилно изводи самостални састав без и са</p>

	гимнастике. ФВ.1.1.22. Зна називе вежби и основе тренинга, пружа прву помоћ.		реквизитима из ритмичке гимнастике и учествује на такмичењу.
Спортска игра (рукомет)	ФВ.1.1.1. Ученик/ученица на основном нивоу игра рукомет примењујући основне елементе технике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других. ФВ.1.1.2. Зна функцију рукомета, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.	ФВ.2.1.1. Ученик/ученица игра рукомет примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. ФВ.2.1.2. Зна функцију и значај рукомета, већи број правила, принципе и утицај тренинга.	ФВ.3.1.1. Ученик/ученица игра рукомет примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама. ФВ.3.1.2. Зна тактику рукомета, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди
Вежбе обликовања	ФВ.1.1.24. Ученик/ученица правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела. ФВ.1.1.25. Зна утицај и значај вежби обликовања за организам, познаје поделу вежби обликовања и њихову терминологију, и функцију појединих вежби у комплексу.	ФВ.2.1.22. Ученик/ученица правилно изводи и показује више комплекса вежби обликовања без и са реквизитима. ФВ.2.1.23. Зна принципе састављања комплекса вежби обликовања и дозирање оптерећења.	ФВ.3.1.20. Ученик/ученица саставља, правилно изводи и показује сложене комплексе вежби обликовања без и са реквизитима. ФВ.3.1.21. Зна да саставља комплексе вежби обликовања и дозира оптерећење.
Знања о физичком вежбању и физичком васпитању	ФВ.1.2.1. Ученик/ученица зна смисао Физичког васпитања. ФВ.1.2.2. Ученик/ученица зна	ФВ.2.2.1. Ученик/ученица зна терминологију. ФВ.2.2.2. Ученик/ученица основе	ФВ.3.2.1. Ученик/ученица зна правила индивидуалних спортских грана и спортских игара.

	<p>утицај физичког вежбања. ФВ.1.2.3. Ученик/ученица зна основне појмове везане за физичко вежбање. ФВ.1.2.4. Ученик/ученица зна безбедност током вежбања. ФВ.1.2.5. Ученик/ученица зна основна правила спортских игара.</p>	<p>тренинга. ФВ.2.2.3. Ученик/ученица да дозира оптерећење током вежбања.</p>	<p>ФВ.3.2.2. Ученик/ученица зна основе система такмичења. ФВ.3.2.3. Ученик/ученица зна начин организовања такмичења.</p>
Вредновање физичког вежбања	<p>ФВ.1.3.1. Ученик/ученица испољава позитиван став према физичком вежбању у свакодневном животу. ФВ.1.3.2. Ученик/ученица испољава заинтересованост за физичко вежбање. ФВ.1.3.3. Доказује се кроз физичко вежбање. ФВ.1.3.4. Ученик/ученица испољава позитиван став према сарадњи са другима у реализацији различитих задатака Физичког васпитања.</p>		

Б. Обавезни изборни наставни предмети

Верска настава

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

Циљеви наставе:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православно погледна свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот(историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот(будућу димензију идеалног).То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење(литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота(однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом.

Задаци наставе:

Ученик треба да:

- развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;
- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже измђу заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Верска настава Годишњи фонд часова: 36				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Припрема света за долазак Сина Божијег у свет	4	Препричавање библиске историје од пада Адама до позива аврама да напусти родитељски дом и пође за Богом	Индивидуални фронтални	Да уоче да Бог није одустао од остварења свог првобитног плана о свету, који се огледа у сједињењу свих створених бића са Богом преко човека
Стари завет између Бога и света кроз изабрани народ	5	Препричавање библиске историје везане за Аврама	Индивидуални фронтални	Да уоче да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе Да уоче да Бог поштује човекову слободу, али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање
Аврам, родоначелник јеврејског народа, праслика Христа као главе цркве	12	Препричавање библиске историје везане за Аврама	Индивидуални Фронтални	Да изграде свест да Бог воли човека и свет и да их никад не напусти, али вечни живот зависи од слободе човека и његове заједнице са Богом
Мојсијев закон као припрема и водич ка Христу	10	Читање делова из Старог Завета и тумачење из перспективе новозаветних догађаја и указивање да он има смисао у односу човека према Богу и другом човеку	Индивидуални Фронтални	Да развије свест да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет, а то је да се свет сједини с Њим посредством човека и да тако живи вечно

<p>Старозаветни мотиви у православној иконографији</p>	<p>5</p>	<p>Описивање и објашњење икона Старог Завета и јединства старозаветне и новозаветне Цркве кроз иконе</p>	<p>Индивидуални фронтални</p>	<p>Да развије способност уочавања сличности у структури старозаветне и новозаветне цркве</p>
---	----------	--	-------------------------------	--

Грађанско васпитање

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 36

Наставни план

Наставни садржај	Годишњи фонд часова
Упознавање основних елемената програма	6
Сагледавање услова школског живота	4
Избор проблема на коме ће се радити	1
Сакупљање података о изабраном проблему	8
Активизам и партиципација – план акције	12
Јавна презентација плана акције	1
Осврт на научено - евалуација	4
Укупно:	36

Циљеви наставе:

Циљ предмета је оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице, проширивање знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање

Задаци наставе:

- подстицање и оспособљавање за активно учешће у животу школе развијањем вештина за унапређивање услова школског живота кроз праксу;
- упознавање школских правила и процедура;
- разумевање функционисања органа управљања школе и стручних тела;
- упознавање права и одговорности свих актера на нивоу школе;
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање,
- аргументовање ставова и изражавање мишљења;
- обучавање техникама групног рада;
- развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и делања.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Грађанско васпитање				
Годишњи фонд часова: 36				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Упознавање основних елемената програма	6	-Разговор -Дискусија	-Усмени излагање -Слободан разговор -Дискусија -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад	-Размена мишљења о заједничким очекивањима, потребама, захтевима и тешкоћама везаним за остваривање програма грађанског васпитања; -Омогућавање слободе изражавања мишљења и ставова; -Оспособљавање за активно и одговорно учешће у животу и раду школе и друштва; -Проширивање практичних знања о демократији, њеним принципима и вредностима; -Схватање међусобне повезаности права, дужности, правила и закона,

				-Обучавање техникама тимског (групног) рада
Сагледавање услова школског живота	4	-Разговор -Дебата -Описивање -Образлагање -Игровне активности	-Усмени излагање -Слободан разговор -Дискусија -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад	-Упознавање школских правила и процедура; -Упознавање права и одговорности свих актера на нивоу школе; -Развијање комуникацијских вештина; -Упознавање и вођење ученика са и кроз демократске процедуре одлучивања како би дошли до заједничког решења проблема за које се залажу.
Избор проблема на коме ће се радити	1	-Разговор -Дискусија	-Усмени излагање -Слободан разговор -Дискусија -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад -Тимски рад -Решавање проблема – хеуристички приступ	-Слободно, демократсо изражавање сопствених идеја; -Слободно аргументовање ставова и идеја;
Сакупљање података о изабраном проблему	8	-Прикупљање података -Истраживање -Интервју -Дискусија -Анализа -Извођење закључака	-Усмени излагање -Слободан разговор -Дискусија -Дебата -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад -Тимски рад	-Подстицање ученика да креативно и дивергентно мисле о могућим начинима за постизање њихових циљева; -Развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко

			-Решавање проблема – хеуристички приступ	понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења; -Припремање ученика за различите ситуације са којима се раније нису суочавали, као што су разговори са представницима школе, локалне заједнице и сл.
Активизам и партиципација - План акције	12	-Тимски рад -Разговор -Илустрација -Дискусија -Размена мишљења -Игра улога -Презентације -Извођење закључака	-Усмени излагање -Слободан разговор -Дискусија -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад -Тимски рад	-Активно учествовање ученика у свим активностима; -Оспособљавање ученика за тимски рад кроз поделу улога, тако да свако обавља свој део активности, а сви заједно доприносе решењу проблема на коме тим ради; - Развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, -Аргументовање ставова и изражавање мишљења; - Развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и делања
Јавна презентација плана акције	1	-Рад у групи	-Усмени излагање	-Аргументовање ставова и

		-Презентација -Дискусија	-Слободан разговор -Дискусија -Радионице -Игровне активности -Тимски рад	изражавање мишљења; - Обучавање техникама групног рада; - Развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и делања
Осврт на научено -евалуација	4	- Разговор -Дискусија	-Усмени излагање -Слободан разговор -Дискусија	- Оспособљавање ученика да самостално процењују стечене вештине и знања.

Страни језик- Руски језик

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Знакомство	2	/	2
Гости в школе	1	/	1
Гости в доме	1	/	1
Концерт и проводи	1	/	1
Звуки и буквы	1	2	3
В москве	1	2	3
Суббота	2	3	5
Чья это семья?	2	2	4
Перед новым годом	3	2	5
С новым годом!	2	2	4
Зимние забавы	4	3	7
О вкусах не спорят	3	2	5

Мы считаем, вычитаем	2	2	4
Как всё успеть?	2	2	4
Занимайтесь спортом!	2	2	4
Наступила весна	2	3	5
О россии	2	6	8
Занятия в школе	2	1	3
Обедаем по-русски	1	1	2
Скоро каникулы		1	1
Укупно:	36	36	72

Циљеви наставе:

- ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са темама предвиђеним наставним програмом;
- ученик чита са разумевањем кратке писане и илустроване текстове у вези са темама предвиђеним наставним програмом;
- ученик самостално усмено изражава садржаје у вези са темама предвиђеним наставним програмом;
- ученик у писаној форми изражава краће садржаје у вези са темама предвиђеним наставним програмом, поштујући правила писаног изражавања;
- ученик остварује комуникацију и са саговорником размењује информације у вези са темама предвиђеним наставним програмом, поштујући социокултурне норме интеракције;
- ученик препознаје принципе граматичке и социолингвистичке компетенције, уочавајући **значај личног залагања** у процесу учења страног језика.

Задаци наставе:

- Оперативни задаци по језичким вештинама постепено се проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходних разреда;
- Разумевање говора;
- Разумевање писаног текста;
- Усмено изражавање;
- Интеракција;
- Писмено изражавање

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Руски језик				
Годишњи фонд часова: 72				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Знакомство	2	-слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање	-индивидуални -фронтални -у пару	Ученик треба да: -разуме монолошко излагање наставника; -кратко саопштавање садржаја монолога; -да савлада технику читања, глобално разуме садржај непознатог текста; -да издвоји најбитније елементе из обрађеног текста користећи савладану језичку грађу;
Гости в школе	1	-слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату	-индивидуални -фронтални -у пару	-разуме дијалоге и монолошка излагања -даље усавршава изговор гласова -монолошки представи себе или другог -савладава технике читања -пише сложене реченице -разуме и реагује на
Гости в доме	1	-слушање	-индивидуални	-разуме и реагује на

		<ul style="list-style-type: none"> -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату -усвајање нових граматичких садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> -фронтални -у пару 	<ul style="list-style-type: none"> моголошка и дијалошка излагања наставника -да ступи у дијалог у оквиру шест до осам реплика постављањем питања и одговарањем на питања -води разговор у оквирима комуникативних функција
Концерт и проводи	1	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -усвајање нових садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -фронтални -у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -разуме кратке дијалоге, приче и песме у вези са обрађеном темом -даље савладава основна правила графије и ортографије -пише једноставне поруке и кратка неформална писма
Звуци и буквы	3	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату -усвајање нових граматичких садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -фронтални -у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје поред изјавне, заповедне и упитне -разуме глобално садржај непознатог текста -издваја најбитније елементе из обрађеног дијалога или текста
В москве	3	<ul style="list-style-type: none"> -слушање 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> -користи спонтано

		-читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату	-фронтални -у пару	најчешће устаљене изразе учтивости -пише реченице, изоловано или у краћим изменама
Суббота	5	-читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату	-индивидуални -фронтални -у пару	-даље усавршава изговор гласова -даље савладава технике читања -издваја најбитније елементе обрађеног дијалога и преформулише садржај
Чья это семья	4	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	-разуме дијалошка и монолошка излагања -користи спонтано најчешће устаљене изразе учтивости -пише сложеније реченице на основу датог модела
Перед новым годом	5	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста, или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела

С новым годом	4	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Зимние забавы	7	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
О вкусах не спорят	5	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	-у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Мы считаем, вычитаем	4	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације

				-пише сложеније реченице на основу датог модела
Как всё успет	4	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Занимайтесь спортом	4	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Наступила весна	5	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста,или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
О россия	8	-читање -препричавање	-индивидуални -фронтални	--у неколико кратких реченица саопштава

		-граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-у пару	садржај наративног текста, или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Занятия в школе	3	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста, или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Обедаем по-руски	2	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста, или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог модела
Скороканикулы	1	-читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -пише састав	-индивидуални -фронтални -у пару	-у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног текста, или опште ситуације -пише сложеније реченице на основу датог

				модела
--	--	--	--	--------

Физичко васпитање-изборни спорт

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 36

Наставни план

	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
Изабране спортске гране		
Слободне активности(секције)	1	36
Активности у природи	1	18
Корективно-педагошки рад		
Школска и друга такмичења		

Слободне активности (секције)

Слободне активности (секције) организују се за ученике са посебним интересовањем за спорт. Рад се одвија у спортским секцијама или школским екипама које се формирају према интересовању, способностима и полу ученика.

Активности у природи

Од активности у природи, планирана су два кроса и два излета.

Кросеви

-јесењи крос, у организацији Црвеног крста (октобар)

-пролећни крос, у организацији Спортског савеза и РТС-а (мај).

Корективно-педагошки рад

Корективно-педагошки рад се организује за ученике који имају лоше држање тела. Рад спроводи наставник у сарадњи са лекаром или физијатром који утврђује степен деформитета и прописује вежбе. Тежи случајеви телесних деформитета третирају се у здравственим установама.

Школска и друга такмичења

Школа организује и спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања, тј. обавезна унутар школска и међуодељенска такмичења у :

1. Стоном тенису
2. Спортским играма

У сарадњи са Спортским савезом града Ужица, организују се такмичења међушколског карактера у свим спортским дисциплинама према календару који прави Министарство просвете и спорта и Спортски савез.

Циљеви наставе:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским, моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и непоходних теоретских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе :

- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Стицање моторичких умења која су као садржај утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- Формирање морално-вољних квалитета личности;
- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове околине.

Оперативни задаци:

- Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- Усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика и навике предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Стандарди

Наставни предмет: Изабрани спорт			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Одбојка	<p>ФВ.1.1.1. Ученик/ученица на основном нивоу игра одбојку примењујући основне елементе технике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других.</p> <p>ФВ.1.1.2. Зна функцију одбојке, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.1. Ученик/ученица на средњем нивоу игра одбојку примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.</p> <p>ФВ.2.1.2. Зна функцију и значај одбојке, већи број правила, принципе и утицај тренинга</p>	<p>ФВ.3.1.1. Ученик/ученица на напредном нивоу игра одбојку примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама.</p> <p>ФВ.3.1.2. Зна тактику одбојке, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди.</p>
Стони тенис	<p>ФВ.1.1.26. Ученик/ученица игра стони тенис примењујући основне елементе технике и поштује правила игре.</p> <p>ФВ.1.1.27. Зна функцију стоног тениса, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и методичку тренинга, пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.24. Ученик/ученица игра стони тенис користећи виши ниво технике удараца повезујући их са кретањем, може да одигра тактичку замисао и користи више врста сервиса.</p> <p>ФВ.2.1.25. Зна функцију и значај стоног тениса, већи број правила, принципе и утицаја тренинга.</p>	<p>ФВ.3.1.22. Ученик/ученица игра стони тенис повезујући одигравање сложених елемената у целину заједно са кретањем, формира концепције игре према својим психо-физичким способностима, организује школско такмичење, суди на такмичењу. ФВ.3.1.23. Зна тактику стоног тениса, систем такмичења, начин организовања меча и суди.</p>

В. Изборни наставни предмети**Информатика и рачунарство**

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 36

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Оперативни системи	12	2	14
Рад са текстом	9	5	14
Увод у мултимедију	5	3	8
Укупно:	26	10	36

Циљеви наставе:

Циљ образовно-васпитног рада изборног предмета Информатика и рачунарство је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара, обављање једноставних операција на рачунару, стицање основне рачунарске писмености и оспособљавање ученика за коришћење рачунара у даљем школовању и будућем раду.

Задаци наставе:

- упознавање ученика са применом рачунара у различитим областима људске делатности;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада са рачунаром;
- оспособљавање за рад на рачунару.

Оперативни задаци:

- упознавање ученика са графичким радним окружењем оперативног система;
- упознавање ученика са организацијом дискова, датотека и директоријума;
- упознавање ученика са подешавањем околине за рад на српском језику;
- упознавање ученика са инсталацијом додатних уређаја и програма;
- упознавање ученика са радом у програму за обраду текста;
- упознавање ученика са основним програмима за рад у мултимедији;
- оспособљавање ученика за самостално коришћење рачунарских програма.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Информатика и рачунарство				
Годишњи фонд часова: 36				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Оперативни систем	14	<ul style="list-style-type: none"> - упознати ученике са оперативним системом Windows или Linux. - упознати ученике са графичким радним окружењем, са посебним нагласком на радну површину - Desktop и његове делове (Taskbar, иконице, позадинска слика). - Објаснити ученицима рад са објектима у My Computer-у. - упознати их са организацијом дискова, датотека и директоријума. - Објаснити преносне и фиксне меморијске медијуме: дискете, CD и DVD, Flash меморије 	1. Демонстрационе. 2. Методе практичног рада. 3. Документационе: *уџбеник, *помоћна литература	<ul style="list-style-type: none"> - У оквиру ове наставне јединице упознати их са организацијом дискова, датотека и директоријума. - упознати са програмом за управљање датотекама и директоријумима - Сваки ученик треба да научи да копира односно премести објекат са диска на преносни меморијски медијум (дискету, flash меморију, CD и друго) и обрнуто - да самостално праве директоријуме и да проналазе одређене врсте датотека - Сваки ученик треба да научи да промени позадинску слику и да

	<p>као и хард дискове.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Windows Explorer - Ученицима указати на рад са објектима и функцију десног тастера миша у овом програму, а посебан акценат ставити на Clipboard (на копирање и премештање објеката). - Објашњавање Control Panel-а - Објаснити ученицима шта су фонтови. - Ученицима треба показати како се инсталира програм, а такође и како се уклања непотребан програм опцијом Add/Remove programs. - Инсталацију нових додатних уређаја ученицима објаснити на практичном примеру. - Објаснити појам рачунарског вируса и злонамерног програма. 		<p>подеси српску ћириличну и латиничну тастатуру</p> <ul style="list-style-type: none"> - да вежбају инсталирање програма - ученик треба да инсталира програм са CD-а, да га покрене и на крају да га под надзором наставника уклони са рачунара - ученик зна шта је олперативни систем - ученик зна шта је интерфејс MS Windowsa - зна шта је радна површина и упознаје његове делове - сазнаје основне појмове организације података - упознаје јединице за складиштење података - упознаје функцију, елементе и технику рада са Windows Explorerом - уме да копира или премести објекат са једног на други уређај, фолдер
--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Објаснити опасности од рачунарских вируса и злонамерних програма и како се од њих треба штитити. - Објаснити појам легалног и пиратског софтвера 		<ul style="list-style-type: none"> - зна да подеси радну површину - зна да ради са фонтовима - креира директоријуме - проналази одређене датотеке - може да инсталира нове периферије и да их користи - може да инсталира и уклања нове програме - зна да одржава дискове зна како се користе нови DOS програми
Рад са текстом	14	<ul style="list-style-type: none"> - Показати ученицима на које се начине може покренути програм за обраду текста (иконица, Start/Programs, Start/Run). - Показати ученицима како се креира нови документ, односно како се отвара већ постојећи. - Објаснити како се снима документ и нарочито нагласити разлику између 	<p>1. Вербалне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - монолог (предавања, описивања и објашњења) - дијалог. <p>2. Документа-ционе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уџбеник, - помоћна литература. <p>3. Демонстрационе.</p> <p>4. Методе практичног рада.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - показати ученицима на које се начине може покренути програм за обраду текста - Сваки ученик треба да научи како се постављају и уклањају toolbar-оеи. - Ученици су се упознали са основним операцијама у текст-процесору, - Знају како се селекује текст - Умеју да форматирају слова

	<p>команди Save и Save As.</p> <ul style="list-style-type: none"> - објаснити ученицима како се одређује изглед и величина стране, као и маргине (дијалог Page Setup). - ученицима детаљно објаснити функције тастера са тастатуре, нарочито оних који су неопходни за рад у програму за обраду текста (Del, Backspace, Insert...), као и појам курсора. - Појам форматирања објаснити на примеру знака, објашњавајући ученицима дијалог Font. - Код форматирања пасуса објаснити функцију тастера Enter и дијалог Paragraph, односно како се врши поравнавање текста, увлачење редова и дефинисање прореда. - показати ученицима и дијалог Bullets and 		<ul style="list-style-type: none"> - Умеју да форматирају пасус - Знају да израде практичан задатак - Ученици моги да штампају било који документ из текст процесора - У стању је да инсталира штампач и да постави његове параметре - сваки ученик треба да научи како да уметне табелу у документ (дијалог Insert Table). - знају како се ради са сликама и другим објектима у тескту - Сваки ученик треба да научи како се постављају и уклањају toolbar-ови - ученицима детаљно објаснити функције тастера са тастатуре - ученици сами треба да примене опције Clipboard-a - савладати форматирање - да утврде стечено
--	--	--	---

		<p>Numbering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - објаснити укратко ученицима како се инсталира штампач и посебно се осврнути на дијалоге Print и Print Preview са својим командама. - Ученицима треба објаснити на који начин се ради са сликама у текст-процесору коришћењем менија Insert. - демонстрирати употребу Word Art-а. - показати ученицима како се цртају објекти, готове објекте (Autoshapes) као и текст боксове и објаснити им како се врши промена боје фонта, линија и површине. 		<p>знање кроз практичну израду задатака</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ученицима треба објаснити на који начин се ради са сликама у текст-процесору
Увод у мултимедију	8	Демонстрирати и практично реализовати употребу едукативних CD-а и DVD-а (електронске књиге,	<ol style="list-style-type: none"> 1.Вербалне. 2.Документа-ционе (слике и мултимед. садржаји). 3.Демонстра-ционе 	<ul style="list-style-type: none"> - При реализацији тематске целине „Увод у мултимедију“ ученике упознати са појмом мултимедија.

		енциклопедије, атласи...).	4. Методе практичног рада.	<ul style="list-style-type: none"> - Оспособити ученике да користе неке најчешће употребљаване апликације за рад са мултимедијом (нпр. Media Player, Real Player, Micro DVD ...). - Дати им основне информације о преносу, обради и репродукцији слике и звука на рачунару.
--	--	----------------------------	----------------------------	---

Г. Облик образовно-васпитног рада

Допунска настава

Српски језик

Број часова: једном месечно

Циљеви и задаци допунске наставе:

- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе.
- Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу.
- Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу.
- Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.
- Посебно помоћи ученицима који раде по ИОП и Инклузији.
- Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било којих других разлога нису усвојили одређено наставно градиво.
- Омогућити да ученик кроз вежбање савлада како теоретски, тако и практични део градива у оквиру својих могућности

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Врста и служба речи	3	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монолошки дијалoшки тимски рад	Усвајање знања о врстама речи, препознавање свих врста речи у тексту; Одређивање службе (функције) речи у реченици.
Падежи	3	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монолошки дијалoшки тимски рад	Усвајање и разумевање падежног система српског језика; Оспособљавање за промену речи кроз падеже и уочавање падежних облика у реченици.
Глаголски облици	3	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монолошки дијалoшки тимски рад	Усвајање знања о глаголским основама, глаголским облицима (временима); Препознавање одређених глаголских облика кроз текстове.

Страни језик- Енглески језик

Број часова: 1 месечно

Циљеви допунске наставе:

Допунска настава се организује за ученике који спорије разумевају, усвајају и стичи знања; за ученике који су били одсутни са часова; и за оне који желе да још боље упознају наставну тему са циљем да ученици према својим способностима и брзини напредовања усвоје што квалитетније резултате и знања.

Задаци допунске наставе:

Помагање ученицима да постигну бољи успех, рад у малим групама и индивидуални рад.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Енглески језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Tenses	4	<ul style="list-style-type: none"> - израда задатака - читање - писање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - фронтални 	<ul style="list-style-type: none"> - самостални приступ проблему који је везан за глаголска времена - разликовање глаголских времена
Sentences	1	<ul style="list-style-type: none"> - писање - анализа реченице - допуњавање реченице 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - фронтални 	<ul style="list-style-type: none"> - рад на писању у циљу побочјања - напредније писање
Reading	2	<ul style="list-style-type: none"> - читаје текстова у целини и по деловима - спеловање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - фронтални 	<ul style="list-style-type: none"> - сигурније читање - смисаоно читање
Parts of speech	1	<ul style="list-style-type: none"> - грађење речи - читање - самостални рад 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - фронтални 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно коришћење и грађење речи
Writing dictation	1	<ul style="list-style-type: none"> - писање - спеловање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - фронтални 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно писање речи и реченица

Историја

Број часова: Једном месечно

Годишњи број часова: 9

Циљеви задаци допунске наставе:

- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе.
- Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу.
- Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу.
- Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.
- Посебно помоћи ученицима који раде по ИОП и Инклузији.
- Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било којих других разлога нису усвојили одређено наставно градиво.
- Омогућити да ученик кроз вежбање савлада како теоретски, тако и практични део градива у оквиру својих могућности.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	3	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана	-наративна (монолошка) -дијалогска -илустративна	-ученик именује основне временске одреднице -именује историјске периоде и зна редослед периода -зна поделу на праисторију и историју -зна од ког важног догађаја се данас рачуна време
Праисторија	3	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова	-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална	-зна на ком простору су настале најстарије државе -уме да наброји неколико најстаријих држава -наводи имена најпознатијих владара држава Старог истока -зна шта значи појам "многобожачка религија"
Стари век	3	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова -анализа стрипа или филма	-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм	-зна називе најпознатијих грчких племена -зна шта су митови и легенде -препознаје значење основних појмова-полис, колонија, робови, демократија -уме да наведе узроке и последице ратова -зна ко је Александар Велики -препознаје значење основних појмова-легија, тријумф, плебејци, провинција, диктатор -зна легенду о Ромулу и Рему -зна име врховног бога старих Римљана -уме да наведе имена неколико римских царева

Географија**Број часова: 1 месечно****Циљеви допунске наставе:**

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Географија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Васиона и Земља	1	Слушају, питају, разговарају	Дијалогска, демонстрациона, групни	Боље разумевање, препознавање,
Кретања Земље и последице њених кретања	2	Питају, слушају, демонстрирају	Дијалогска, рад у паровима, демонстрациона	Боље, брже уочавање и разумевање и усвајање знања
Приказивање Земљине површине	3	Питају, демонстрирају, илуструју	Дијалогска, илустративна	Обучавање картографској писмености и примени стечених знања
Планета Земља	3	Разговарају, питају, упоређују	Дијалогска, групни, демонстрациона	Разумевање појмова, усвајање знања, повезивање и примена научног

Математика

Број часова: 1 месечно

Циљеви допунске наставе:

- идентификација ученика за допунску наставу у септембру месецу на основу резултата са
- иницијалног теста градива предходног разреда – утврђивање знања које је потребно за даљи рад.
- У допунски рад могу током година да се укључе и ученици који из различитих разлога нису
- успели да савладају делове градива. Допунски рад за поједине ученике траје док се не овлада
- одређено градиво;
- усвајање садржаја који ученици нису усвојили током редовне наставе;
- давање упутстава за савладавање тешкоћа у учењу;
- оспособљавање ученика за решавање задатака на основном нивоу;

Задаци допунске наставе:

- умеју да формирају и графички приказују скупове и њихове подскупове;
- изводе скуповне операције и правилно употребљавају одговарајуће ознаке;
- схватају смисао речи „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“;
- схвате познате геометријске фигуре (права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао и др.);
- упознају дељивост природних бројева и основна правила дељивости;
- умеју да одређују најмањи заједнички садржалац и највећи заједнички делилац;
- схвате појам разломка, умеју да га записују на разне начине и врше прелаз с једног начина на други;
- умеју да упоређују разломке и да их илуструју на бројевној правој;
- стекну довољну увежбаност у извођењу основних рачунских операција с разломцима (у оба записа);
- могу да читају, састављају и израчунавају мање сложене бројевне изразе;
- умеју да реше једноставније једначине и неједначине у вези са разломцима;

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Скупови	1	-уочава -именује -повезује	-илустративна -дијалогска -демонстративна	-формирање појма скупа, подскупа, кардинал скупа, правилна употреба симбола -схватање смисла речи и, или, неки, сваки -извођење скуповних операција
Скупови тачака	1	-разликује -именује -открива релације и изражава их -упоређује	-илустративна -дијалогска -демонстративна	-схватање геометријских фигура као скуп тачака (дуж, права, полуправа, раван, кружница, круг) -уочавање њихових међусобних односа -препознавање и правилно цртање

Делљивост бројева	1	-уочава -закључује -проверава	-дијалогска -демонстративна	-уочавање делљивост бројева са остатком и без остатка -тумачење једначине $a=b \cdot g+r$ -увођење појма делилац садржалац -прости и сложени бројеви -одузимање НЗС и НЗД -растављање сложених бројева на прости чиниоце
Угао (сабирање и одузимање углова, графички и аналитички)	1	-уочава -именује -разликује -упоређује	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-формирање појма угла као геометријске фигуре -уочавање односа централног угла и одговарајућег лука и тетиве -преношење углова и упоређивање -мерење углова -операције са угловима у мерама
Врсте углова	1	-уочава -именује -разликује	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-формирање појма угла као геометријске фигуре -уочавање односа централног угла и одговарајућег лука и тетиве

				<ul style="list-style-type: none"> -преношење углова и упоређивање -мерење углова -операције са угловима у мерама
Разломци опште,децимални запис,процентни запис)	3	<ul style="list-style-type: none"> -именује -упоређује 	<ul style="list-style-type: none"> -дијалогска -демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> -стварање појма разломка као количника два броја -скраћивање, проширивање и упоређивање разломака -приказивање на бројној прави -основне операције са разломцима
Осна симетрија (симетрала дужи и угла,нормала)	1	<ul style="list-style-type: none"> -уочава -рзликује -упоређује 	<ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијалогска -илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> -стварање осне симетрије као релације -препознавање оносиметричних фигура и одређивање осе симетрије -цртање оносиметричних фигура -конструкција симетрале дужи, симетрале угла и нормале

Биологија

Број часова: 1 месечно

Циљеви допунске наставе:

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, откланњања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Задаци допунске наставе:

- оспособити ученике да овладају основним појмовима из биологије ради лакшег уклапања у редовни наставни процес;
- омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или дужег изостајања са редовне наставе;
- омогућити ученицима да овладају различитим методама учења биолошких садржаја ради развијања самосталности у учењу.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Биологија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Особине живих бића и разноврсност живог света	1	- слушају - питају	- дијалoшка - демонстративна - илустративна	- боље разумевање и уочавање основних карактеристика живих бића - разумевање грађе ћелије - разумевање поделе живог света на пет царстава
Биљке-грађа и животни процеси	3	- слушају - питају - упоређују	- дијалoшка - демонстративна - илустративна	- боље разумевање и уочавање грађе биљака - разумевање улоге биљних органа - разумевање основних животних процеса код биљака (фотосинтаза, транспирација и ћелијско дисање)
Разноврсност биљака, значај и заштита	3	- слушају - питају - упоређују - посматрају	- дијалoшка - демонстративна - илустративна	- разумевање разноврсности биљака и критеријуме по којима су подељене на разделе - разумевање основних карактеристика појединих група биљака - разумевање значаја биљака и

Царство гљива	2	<ul style="list-style-type: none"> - слушају - питају - упоређују - посматрају	<ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна - илустративна	начине њихове заштите <ul style="list-style-type: none"> - разумевање основних одлика гљива и разлог њиховог сврставања у посебно царство - разумевање основних одлика појединих група гљива - разумевање значаја гљива
----------------------	---	---	---	--

Руски језик**Недељни број часова: 1****Циљеви допунске наставе:**

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, откланњања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Наставни предмет: Руски језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Звуки и буквы Настоящее время глаголов Диалози	2	-слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање.	-демонстрација -потпун одговор; -кооперативна ; - интерактивно.	-тражење и давање обавештења; -описивање и именовање предмета; -изражавање припадности; - усвајање новог речника и адекватна примена истог.
Диалози Глаголы движения Множественное число существительных	2	--слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање	-демонстрација; -дијалог; -игра.	-исказивање једноставне усмене поруке; -савладавање технике читања; - описи појмова; - комуникација.
Прилагательные в единственном числе Цифра – число Наречия времени	3	-слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање.	-кооперативно; -демонстрација; -интерактивно; -игра.	-препознавање појмова; -разумевање наставникових инструкција; -постављање питања и давање исказа у основној

				комуникацији; -писање кратких реченица.
О россии; Личные местоимения	2	-слушање -читање текста -комуникација -посматрање и склапање приче -препричавање	-кооперативна; -рад у пару; -мануелне активности.	-исказивање просторних односа; -кратки одговори на постављена питања; -описивање активности.

Додатни рад

Српски језик

Број часова: 1 месечно

Циљеви и задаци додатне наставе: Уочавање потенцијално даровитих ученика, проширивање и продубљивање њихових знања и умења, непосредније активирање ученика, развијање маште, подстицање на стваралачки рад, припремање ученика за разне врсте такмичења

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Врста и служба речи	3	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, уочавање, анализирање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	Ученик проширује своја знања о врсти и служби речи у реченици, упознаје се и вежба теже примере у вези са врстама и службом.
Падежи	3	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, уочавање,	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад	Ученик утврђује и проширује своје знање о падежном систему српског језика, уочава падежне облике у тежим

		анализирање	- истраживачки рад - стваралачки рад	примерима.
Глаголски облици	2	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, уочавање, анализирање	- монолошки; - дијалoшки; - текстoвни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	Ученик утврђује и проширује знање о глаголским облицима вежбајући на тежим примерима.
Правопис	1	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, уочавање, анализирање, рад на тексту	- монолошки; - дијалoшки; - текстoвни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	Ученик проширује своја знања из нормативне граматике и правописа, користи додатну литературу и приручнике, упознаје се са изузецима.

Историја**Број часова: 1 месечно****Годишњи број часова: 9****Циљеви и задаци додатне наставе:**

Уочавање потенцијално даровитих ученика, проширивање и продубљивање њихових знања и умења, непосредније активирање ученика, развијање маште, припремање ученика за разне врсте такмичења.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	9	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана	-наративна (монолошка) -дијалогска -илустративна	-ученик именује основне временске одреднице -именује историјске периоде и зна редослед периода -зна поделу на праисторију и историју -зна од ког важног догађаја се данас рачуна време - ученик увежбава на тежим примерима и учи из додатне литературе
Праисторија		-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и	-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална	-зна на ком простору су настале најстарије државе -уме да наброји неколико најстаријих држава -наводи имена најпознатијих владара држава

		<p>графикона -читање текстова</p>		<p>Старог истока -зна шта значи појам“многобожачка религија“ - ученик увежбава на тежим примерима и учи из додатне литературе</p>
Стари век		<p>-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма</p>	<p>-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм</p>	<p>-ученик утврђује и проширује своја знања из старог века: -зна називе најпознатијих грчких племена -зна шта су митови и легенде -препознаје значење основних појмова-полис,колонија,робови,демократија -уме да наведе узроке и последице ратова -зна ко је Александар Велики -препознаје значење основних појмова-легија,тријумф,плебејци,провинција,диктатор -зна легенду о Ромулу и Рему -зна име врховног бога старих Римљана -уме да наведе имена неколико римских царева -зна када је пало Западно римско царство</p>

Географија

Број часова: 1 месечно

Циљеви додатне наставе:

- Развијање способности за извођење једноставних истраживања
- Обогаћивање знања о природним ресурсима, њиховој ограничениости и одрживом коришћењу
- Развијање функционалне писмености (картографска, информатичка, природно - научна)
- Обогаћивање знања и боље разумевање специфичности и повезаности природних и друштвених појава и процеса у свету
- Активан однос према природном и друштвеном окружењу
- Развијање способности за истраживање туристичких вредности појединих регија ваневропских континената
- Идентификовање сопствених способности, вештина, талената и интересовања

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Географија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Васиона и Земља	1	Слушање, сугестије и усвајање, записивање плана	Дијалогски, текстуални, рад у паровима	Упознавање са садржајем плана додатне наставе
Кретања Земље и последице њених кретања	2	Слушају, разговарају, пишу, прикупљају материјал(исечци из штампе,са интернета), праве паное,уређују кабинет	Наративни, дијалогски, илустративни,текстуални, групни,	Проширивање постојећих знања, развијање вештина, креативности и међусобне сарадње
Приказивање Земљине површине	3	Примењују и користе географски атлас,	Дијалогски, текстуални, рад у паровима	Проширивање постојећих и усвајање

		слушају, разговарају, читају, питају		нових знања, развијање сарадничког односа, сналаже на карти
Планета Земља	3	Слушају, питају, истражују, упоређују, илуструју и користе географски атлас	Дијалошки, текстуални, илустративни, индивидуални	Усвајање нових знања и утврђивање већ постојећих, употреба атласа и зидних географских карата, повезивање и примена наученог

Математика

Број часова: 1 месечно

Циљеви додатне наставе:

- Проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе
- Развијање наклоности према математици као науци и доприносу који она у модерном друштву има
- Развијање правог разумевања математичког израза, концепата процеса и доказа на примерима који се не раде на редовној настави
- Развијање способности логичког мишљења, резоновања, анализирања, доказивања и прецизног изражавања
- Развијање геометријског начина размишљања, доказивања геометријских тврђења и вештине цртања
- Развијање следећих способности код ученика:
  - Посматрања
  - Асоцијације
  - Рачунања
  - Апстрактног мишљења
  - Логичког резоновања
  - Прецизног записивања и изражавања

Задачи додатне наставе:

- схвате познате геометријске фигуре (права, дуж, полуправа, раван, кружница, круг, угао и др.) и као скупове тачака, уз њихово адекватније описивање, примењујући при томе скуповне операције и ознаке;
- упознају углове уз трансверзалу паралелних правих, углове са паралелним крацима и њихова својства, као и да умеју да цртају праву паралелну датој правој;
- умеју да реше теже једначине и неједначине у вези са разломцима;
- увиђају математички садржај у текстуалним задацима и да га могу изразити математичким језиком;
- упознају осну симетрију и њена својства, као и да умеју да изводе конструкције симетрале дужи, симетрале угла и нормале на дату праву кроз дату тачку.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Скупови; решавање текстуалних задатака применом Веновог дијаграма	1	-именује -повезује -уређује	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-извођење скуповних операција
Геометријске фигуре као скупови тачака, логичке операције у унији, пресеку и разлици	1	-открива релације и изражава их -упоређује -уочава	-илустративна -дијалогска -демонстративна -истраживачка	-уочавање њихових међусобних односа -препознавање и правилно цртање
Одабрани задаци са такмичења	1	-открива релације -закључује	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-развијање логичког мишљења и закључивања
Задаци логично-комбинаторне природе	1	-открива релације -закључује	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-развијање логичког мишљења и закључивања
Разломци, одабрани задаци	1	-открива релације -закључује	-дијалогска -демонстративна	- сложене операције са разломцима
Осна симетрија	1	-разликује -упоређује -проверава	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-примена осне симетрије на решавање различитих проблема
Одабрани конструктивни задаци- примена изометријских трансформација	1	-упоређује -открива релације -изражава их	-демонстративна -илустративна -дијалогска	-извођење различитих конструкција применом изометријских трансформација
Разломци и примена, одабрани задаци	1	-открива релације -закључује	-дијалогска -демонстративна	-примена разломака на решавање различитих задатака
Процентни рачун	1	-открива релације -закључује	-дијалогска -демонстративна	-решавање проблема применом процентног рачуна

Руски језик

Недељни број часова: 1 месечно

За додатни рад од опредељују се даровити ученици и посебних интересовања за руски језик. Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде) и постепено их уводити у области професионалне оријентације ка широком пољу делатности које пружа знање руског језика.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: руски језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Звуки и букви Род существительных Сочинение о России	3	слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање	-фронтални рад -индивидуални рад - рад у пару	Савладавање вештине давања предлога и одређених понуда Рад на писању у циљу побољшања Усвајање и примена новог речника Фонетско писмо: сугласници 1
Так говорят русские. Диалози	2	слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање	-индивидуални рад -фронтални рад -рад у групама	Максимално коришћење стеченог знања и у писаној и у усменој форми Спровођење конверзације и израда интервјуа.
Настоящее время -чение текстов	2	слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање	- фронтални -индивидуални -рад у пару	Способност договарања Интервјуисање других људи Адекватно коришћење заменица Фонетско писмо: сугласници

Глаголы движения	2	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - читање текста - комуникација - посматрање и склапање приче - препричавање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални рад - рад у пару - фронтални рад - групни рад 	<p>Читање и слушање у виду истраживања (тражење специфичних информација) Усавршавање писања</p>
------------------	---	---	---	---

Д. Остали облици образовно-васпитног рада

Обавезне ваннаставне активности

Час одељенског старешине

Основни педагошки задаци одељенског старешине

Одељењски старешина је педагошки, организациони и административни руководиолац одељења, који програмира, планира и организује рад свог одељења, прати резултате рада ученика у настави и другим областима васпитно-образовних активности, непосредно сарађује са родитељима, помаже и подстиче рад одељења као групе.

Оријентациони програм рада одељенског старешине

Одељењске старешине ће кроз свој и програм и план одељењске заједнице остваривати своје функције: педагошку, организациону и административну, прилагодившиих конкретним условима и проблемима који се јављају у одељењу. Све своје функције одељењски старешина остварује јединствено координирајући рад и сарадњу свих ученика и чинилаца васпитног рада у једном одељењу.

Рад са ученицима

У раду са ученицима одељењски старешина своју улогу васпитача остварује подстицањем индивидуалног развоја ученика и унапређењем одељењског колектива. Задатке садржаје у раду са ученицима одељењски старешина остварује на часовима одељењског старешине, одељењске заједнице, у времену између часова, на екскурзијама, излетима, посетама, акцијама друштвено-корисног рада, у различитим активностима слободног времена (посете позоришту, биоскопу, изложбама и слично).

Годишњи план рада по месецима

<ul style="list-style-type: none"> – Упознавање ученика са правилима у школи, распоредом часова – Избор руководства ОЗ и подела задужења – Дечја права и обавезе, права и обавезе наставника – Упознавање ученика са секцијама које раде у петом разреду, формирање исправног става према допунској и додатној настави 	Септембар
<ul style="list-style-type: none"> – Шта је Дан школе? – разговор/ учешће у прослави Дана школе – Шта је то насиље међу децом? /Приручник за ученике-програм превенције преступничког понашања/ (педагог) – Ми и нови предмети – шта нам је тешко а шта лако – Како растемо, развијамо се мењамо... /пубертет/ – Ненасилно решавање проблема 	Октобар
<ul style="list-style-type: none"> – Анализа успеха на крају првог класификационог периода – Шта желим? 16.11. Дан толеранције 20.11. Дан детета – Наш рад у секцијама школе – осврт, анализа и предлози за рад секција – Како да пребродим трему и страх ? 	Новембар
<ul style="list-style-type: none"> – Развијање личне одговорности за бригу о телу, здраве навике /сида/ – Како да помогнем другу који слабије учи – Лепоту света и живота откривамо у књигама; Шта читамо-предлози и препоруке – Новогодишње и Божићне поруке 	Децембар
<ul style="list-style-type: none"> – Успех на крају првог полугодишта, чиме смо задовољни а шта би требало да поправимо? – Школска слава Свети Сава, учешће у прослави 	Јануар
<ul style="list-style-type: none"> – Наш рад у секцијама школе – осврт, анализа и предлози за рад секција – Помоћ ученицима при укључивању у такмичења – Зашто се некада тучемо, вређамо друге? – Покажи шта знаш – забавни састанак (глума, скечеве, имитације, певање) 	Фебруар
<ul style="list-style-type: none"> – Шта волим да радим у слободно време? – Колико смо одговорни за своје поступке и како реагујемо на насиље? – Зашто је спорт добар за наше здравље? – Формирање ставова о здравој и правилној исхран 	Март

<ul style="list-style-type: none"> – Успех и дисциплина на крају трећег класификационом периоду – Заједничка припрема за Ускршње празнике – Представимо једно занимање- родитељ као гост одељенске заједнице – Шта бих желео/ла да будем кад порастем? 	Април
<ul style="list-style-type: none"> – Културне манифестације у нашој околино – Чувам природу и она чува мене – Припрема за излет, како треба да се понашамо на излету? – Да ли смо задовољни оствареним резултатима – разговор 	Мај
<ul style="list-style-type: none"> – Анализа рада ОЗ и предлози за наредну школску годину – Како ћемо провести летњи распуст 	Јун

Слободне активности

Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности

Драмска секција

Број часова: 2 месечно

Циљеви и задаци:

- упознавање са културом драмског стваралаштва,
- упознавање са основама драмског истраживања,
- развијање стваралачке способности,
- богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења,
- развијање способности за концентрацију и способности за јавне наступе,
- стицање способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања,
- стицање искуства и навика за колективни живот и рад,
- развој опажања, размишљања и слободног изражавања,
- емоционално сазревање (емотивни и сазнајни развој)
- развијање критичке способности,
- развијање самоконтроле, досетљивости...
- подстицање интересовања за истраживање

Годишњи план рада по областима

Драмска секција Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Формирање секције и одабири програма за школске приредбе	3	Слуша, даје предлоге	-монолошки; - дијалошки; - тимски рад	Развијање колективног духа, развијање љубави према драмском стваралаштву, учествовање у раду секције, подстицање на исказивање мишљења и давање предлога, развијање самоконтроле, досетљивости.
Разговори и утисци	1	Разговара, исказује критике, даје предлоге, анализира	-монолошки; - дијалошки; - тимски рад	Развијање критичких способности, развијање колективног духа.
Упознавање са позориштем (позоришни појмовник, интонација, дикција, акценат, изражајно казивање, гледање представа...)	3	Слуша, гледа, пита, истражује, уочава, тумачи, упоређује, закључује	-монолошки; - дијалошки; - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	Упознавање са основама драмског истраживања, богаћење и развијање маште.
Припреме за приредбе	9	Увежбава, чита, истражује, практично примењује стечено знање	-монолошки; - дијалошки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	развијање способности за концентрацију и способности за јавне наступе, стицање способности лепог, течног и креативног

				импровизованог изражавања, стицање искуства и навика за колективни живот и рад, развој опажања, размишљања и слободног изражавања, емоционално сазревање (емотивни и сазнајни развој)
Ученичко стваралаштво	2	Ствара, описује, ради на тексту	<ul style="list-style-type: none"> -монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад -стваралачки рад 	богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења, подстицање интересовања за истраживање развијање стваралачке способности

Рецитаторска секција**Број часова: 2 месечно****Циљеви:**

Рецитатор, глумац или говорник мора добро да познаје говорни инструмент (говорне органе), говорне вредности (артикулацију, акцентуацију, реченични нагласак, реченичну интонацију, паузу, темпо, мимику, гестикулацију); различите говорне врсте. Сви ови елементи биће од значаја приликом припремања ученика за јавни наступ, а већина њих ће се бодовати на такмичењима рецитатора и надметањима у беседништву, или приликом извођења позоришне представе у којој су глумци ученици.

Задаци:

Уметност говорења захтева брижљиву негу и савладавање многих корака који претходе јавном наступу. Да би ученик могао изражајно да казује било који тип текста који треба да савлада, он мора претходно да га разуме, тј. да га протумачи. Разумевање или неразумевanje текста брзо одаје реченични акценат. Такође, наглашена гестикулација, непримерена висина тона, говорне мане, најпре избију у први план и наруше сав труд који је уложен у савладавање учења текста напамет.

Годишњи план рада по областима

Рецитаторска секција				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Формирање секције; Чиниоци изражајног казивања; Акценатске вежбе	3	интерпретативно читање и казивање, говорни језик	дијалoшка, монолошка, путем открића (хеуристичка)	вежбање у изражајном читању, уметност говорења
Обрада одабране песме; Вежбе интонације; Вежбе интезитета; Избор анализе садржаја за наступ поводом Дана школе	4	анализа, синтеза, гестикулација, вербална и невербална средства	јавни наступ, сценски говор, сценски покрет,	вежбе у оквиру дијалектологије, акцентологије, ортоепије
Паузе у рецитовању, понављање и рефрени; Вежбе темпа, мимике и гестикулације; Увежбавање за наступ; Генерална проба пред наступ; Избор и	5	проучавање српског језика и методологије истраживачког рада, проучавање говорног	сарадња у школском листу и зидним новинама, уочавање разлике у појединим цртама	оспособљавање ученика за лекторски и коректорски рад, оспособљавање ученика за рад на терену

анализа садржаја за Нову годину;		језика у школи, завичају, књижевни језик	локалног говора, села, града, округа, проучавање лексике	
Избор садржаја за прославу Дана Светог Саве; Генерална проба за Савиндан; Историја говорне уметности	3	документарна прича, рад на текстовима, истраживање "политичког" дискурса како се кроз историју језиком манипулисало ради постизања националних циљева	спремити одговарајуће илустроване материјале за све чланове секције, појмовни и појавни свет, везе, преплитања и значај	навикавање на објективност и истраживачки рад о некој личности, осећај за слободан проток информација, тумачења, ослобађања стега и предрасуда
Припрема за такмичење у рецитовању (школско); Такмичење у рецитовању (општинска смотра);	2	пажљиво слушање дикције, вежбе дисања, деликатне ситуације, реченични акценат и повезивање емотивно-смисаоних целина	учешће на такмичењима, јавни наступи, коришћење диктафона, касетофона, ЦД-а,	стилске вежбе, слобода изражавања личних процена и оцена туђег рада
Анализа рада секције и извештај	1	избор најуспешнијег члана секције (гласањем и образложењем), штампање чланка за летопис	свест о стваралачким напорима и тешкоћама	слобода изражавања личних процена и оцена туђег рада

Преводачка секција**Број часова: 2 месечно****Циљеви и задаци:**

Оспособљавање ученика за самостално превођење текстова у оба смера. Превођење текстова са српског на енглески и енглеског на српски.

Годишњи план рада по областима

Преводачка секција				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Translation to English	9	- усмено и писмено превођење	- индивидуални - фронтални	- рад на превођењу у циљу побољшања технике превођења
Translation to Serbian	9	- усмено и писмено превођење	- индивидуални - фронтални	- рад на превођењу у циљу побољшања технике превођења

Ликовна секција

Годишњи број часова: 9

Циљеви:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;
- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци:

- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена

- ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања
- упознавање основних елемената организације и припреме за самостално или колективно преобликовање одређеног простора;
- упознају вредности споменика културе и своју културну баштину;
- еманципација личности;
- посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности;
- развију љубав према ликовном наслеђу;
- развију способности за креативно и апстрактно мишљење;
- развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду;
- развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског уметничког наслеђа...
- поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање;
- поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, обилка, боја;
- проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;
- мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
- развијање моторичких способности ученика за лепо писање;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности

Годишњи план рада по областима

Ликовна секција				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
1.Поставка изложбе	1	истраживање, анализирање, уочавање, организовање, естетско процењивање	Методе активног учења: -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење	Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета. Задаци: -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна

				<p>својства;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -формирају навике за виши ниво културе рада,квалитет производа,културу живота и слободног времена -ликовно-визуелно описмене,развију креативне способности,припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања -упознавање основних елемената организације и припреме за самостално или колективно преобликовање одређеног простора;
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> -упознају вредности споменика културе и своју културну баштину; -еманципација личности; -посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности; -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског уметничког наслеђа...
<p>2. "ЈЕСЕН"(различите врсте материјала и техника)</p>	1	<p>Цртање, сликање, вајање, колаж, истраживање, анализирање, уочавање.</p>	<p>Методe активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета

				<p>свих ликовних елемената;</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког
--	--	--	--	---

				<p>компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја;</p> <p>-проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;</p> <p>- мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.</p> <p>-развијају способности за креативно и апстрактно мишљење</p> <p>-развију љубав према ликовном наслеђу;</p> <p>-развију способности за креативно и апстрактно мишљење;</p> <p>-развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду;</p>
3.Пергамент Калиграфија	1	Цртање, Сликање, Лепо писање.	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и задаци образовања,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;

				<ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано
--	--	--	--	---

				<p>ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја;</p> <p>-развију љубав према ликовном наслеђу;</p> <p>-упознају вредности споменика културе и своју културну баштину;</p> <p>-развијање моторичких способности ученика за лепо писање;</p> <p>-развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремен уметности;</p>
4.Иконописање	2	Цртање, Сликање.	<p>Методе активног учења:</p> <p>-демонстративна</p> <p>-дијлошка</p> <p>-слободан разговор</p> <p>-смислено учење</p> <p>-учење целовитих активности</p> <p>-интерактивно</p> <p>-путем открића</p> <p>-учење према моделу</p> <p>-решавање проблема</p> <p>-стваралачко учење</p>	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <p>-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и задаци образовања,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;</p> <p>-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;</p> <p>-стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и</p>

				<p>средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја; -развију љубав према ликовном наслеђу; -упознају вредности споменика културе и своју културну
--	--	--	--	--

				<p>баштину;</p> <p>-развијање моторичких способности ученика за лепо писање;</p> <p>-развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремен уметности;</p>
<p>5."ЗИМСКЕ ЧАРОЛИЈЕ"(различите врсте материјала и техника)</p>	2	<p>Цртање, сликање, вајање, колаж, истраживање, анализирање, уочавање.</p>	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење

				<p>у визуелно мишљење;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја; -проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају способности за креативно и апстрактно мишљење
6.Изложба радова поводом школске славе Св.Сава	1	истраживање, анализирање, уочавање, организовање, естетско процењивање	Методе активног учења: -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и

				<p>повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -формирају навике за виши ниво културе рада,квалитет производа,културу живота и слободног времена -ликовно-визуелно описмене,развију креативне способности,припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања -упознавање основних елемената организације и припреме за самостално или колективно преобликовање одређеног простора; -упознају вредности споменика културе и своју културну баштину;
--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> -еманципација личности; -посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности; -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског уметничког наслеђа...
7."ПРОЛЕЋЕ"(различите врсте материјала и техника)	1	Цртање, сликање, вајање, колаж, истраживање, анализирање, уочавање.	Методе активног учења: -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу

				<p>реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, обилка, боја; -проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу
--	--	--	--	---

				<p>различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине. -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају способности за креативно и апстрактно мишљење
--	--	--	--	--

Хор

Број часова: 1 месечно

Циљеви и задаци:

Општи циљ наставе хора је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције свога и осталих народа.

- да код ученика развије музичку способност и жељу за активним музицирањем и деловањем на јавним наступима;
- да подстиче креативност и смисао за колективномузицирање;
- да развија креативно мишљење.

Годишњи план рада по областима

Хор				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Аудиција за пријем чланова хора	1	-разговор -певање	-дијалoшка -демонстративна	-развијање жеље за активним музицирањем и деловањем на јавним наступима
Слушање музике	1	-слушање -певање -разговор	-аудитивна -демонстративна -дијалoшка	-развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музике свог и других народа
Обрада нових песама	2	-слушање -певање	-демонстративна -дијалoшка -аудитивна	-развијање музичке способности и смисла за колективно музицирање
Увешбавање песама	2	-слушање -певање	-дијалoшка -демонстративна -аудитивна	-подстицање креативности и смисла за колективно музицирање
Извођење	3	-наступ за Савиндан -Дан школе -друге манифестације	-демонстративна	-развијање жеље за активним музицирањем и деловањем на јавним наступима

Историјска секција**Број часова: 1месечно****Циљеви и задаци:**

Популаризација историје као науке, развијање маште, развијање интересовања за одређене периоде, указивање на историјске занимљивости.

Годишњи план рада по областима

Историјска секција				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	9	- цртање хронолошких графикона	-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- популаризација историје као науке -поправљање историјских карти - увежбавање цртања хронолошких графикона
Праисторија		-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона	-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва - развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и

		<ul style="list-style-type: none"> -читање текстова -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма 		<p>креативности</p>
Стари век		<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма 	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -дијалочка -илустративна -текстуална -стрип или филм 	<ul style="list-style-type: none"> - популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва -развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и креативности

Еколошка секција**Број часова: 1 месечно****Циљеви наставе:**

Развијање љубави према природи и подстицање жеље да се она истражује.

Задаци наставе:

Стицање основних појмова о живом свету и окружењу и законитостима које у њему владају. Кроз секцију ученици треба да развијају способности опажања, критичког мишљења и повезивања знања у решавању проблема, као и одговоран однос према природи и сопственом здрављу.

Годишњи план рада по областима

Еколошка секција				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Значај биљака, нега и заштита	3	посматрају, причају, истражују, закључују, демонстрирају	дијалогска, демонстративна илустративна	- да ученици прошире већ стечена знања о значају биљака у природи - да ученици развијају интересовања за правилну негу биљака - да се укључује у акције за заштиту биљака- главних произвођача кисеоника на Земљи

Одговоран однос према здрављу	2	посматрају, причају,истражују, закључују	дијалoшка, демонстративна, илустративна	- да развијају здрав однос према себи и другима -да знају да на основу стечених знања изаберу здрав стил живота
Одговоран однос према животињама	1	посматрају, причају,истражују	дијалoшка, демонстративна, илустративна	- да развијају свест о личном ангажовању у заштити животиња
Загађивање и заштита животне средине	3	посматрају, причају,истражују, закључују, демонстрирају	дијалoшка, демонстративна, илустративна	- да препознају изворе загађивања и уочавају последице - да примењују рационално коришћење природних богатстава - да развијају свест о значају личног ангажовања у заштити и очувању животне средине, природе и живог света

Шта знаш о саобраћају

Број часова: 2 месечно

Циљеви:

омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, оспособљавање чланова секције да утичу на безбедност саобраћаја касније као возачи моторних возила, подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја.

Задаци:

- Упознавање основних правила и прописа учешћа у саобраћају,
- повећање безбедности учешћа свих учесника у саобраћају,
- правилно разумевање основне саобраћајне сигнализације и саобраћајних знакова,
- безбедност ученика као пешака на путу до школе,
- проширење основних знања из саобраћаја стечених на часовима ТИО.
- безбедност ученика приликом вожње бицикла.

Шта знаш о саобраћају Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Пешак у саобраћају	1	-Формирање секције, -уознавање са планом рада секције, -уознавање основних правила учешћа пешака у саобраћају,	-фронтални, -презентација садржаја.	-уознавање ученика са секцијом и планом рада, -ученик зна основна правила учешћа пешака у саобраћају.
Саобраћајни знаци	2	-Уознавање са врстама саобраћајних знакова, -Преглед саобраћајних знакова и њиховог значења.	-Презентације, -слике, -израда панона.	-ученик зна да разликује врсту саобраћајног знака, -Ученик распознаје на основу слике значење саобраћајног знака.
Регулација саобраћаја	2	-Уознавање врста регулације саобраћаја, -Презентовање различитих облика регулације саобраћаја.	-Презентације, -слике,	-Ученик познаје начине регулације саобраћаја, -Ученик на раскрсници разуме регулацију саобраћаја.
Саобраћајна правила, прописи и безбедност	2	-Презентовање најважнијих саобраћајних прописа, -Уознавање са безбедношћу свих учесника саобраћаја	-презентација, -излагање.	-Ученици се уознају са најважнијим правилима учешћа у саобраћају,
Бициклисти у саобраћају		-Излагање основних	-Презентација,	-Ученик се уознаје са

	2	правила учешћа бициклиста у саобраћају,	-излагање.	правилима вожње бицикла у саобраћају.
Полигон спретности	6	-Упознавање са полигоном спретности, -Увежбавање вожње на полигону спретности	-практична вожња бицикла.	-Ученик упознаје полигон спретности, -Ученик разликује препреке на полигону спретности, -Ученик зна како правилно да пређе одређен део полигона.
Саобраћајни тестови	3	-Вежбање израде саобраћајних тестова за школско такмичење: „Шта знаш о саобраћају“	-рад са тестовима, -рад са софтверима.	-Упознавање ученика са саобраћајним тестовима, -Ученик зна како се правилно одговара на питања у тесту. -Ученик повезује стечена знања кроз одговоре на питања у тесту.

Спортска секција**Број часова: 2 месечно**

Спортска секција					
Годишњи фонд часова: 18					
Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно васпитном раду	Активности наставника у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Одбојка	9	-вежбање -такмичење -трчање -скакање -пешачење	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-демонстрација -дијалог -физичко вежбање -турнири -излет	-познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад -развијање основних моторичких активности -развијање такмичарског духа
Стони тенис	9	-вежбање -такмичење -трчање	-показивање -анализирање -објашњавање -анализирање	-демонстрације -дијалог -увежбавање -такмичење	-познаје правила спортске игре и придржава их се -развијање основних моторичких способности -развијање такмичарског духа

Екскурзије

Програм за остваривање екскурзија у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања

Циљ и задаци

- ✓ **Циљ** екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева и задатака образовања и васпитања циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање са појавама и односима у природној и друштвеној средини, са културним, историјским и духовним наслеђем и са привредним достигнућима

Задаци екскурзије су:

- ✓ продубљивање, проширивање и обogaћивање знања и искустава ученика,
- ✓ повезивање и примењивање знања и умења,
- ✓ развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима,
- ✓ неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва,
- ✓ успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно,
- ✓ проучавање објеката и феномена у природи,
- ✓ уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,
- ✓ упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева,
- ✓ развој и практиковање здравих стилова живота,
- ✓ развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња,
- ✓ развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора,
- ✓ оснаживање ученика у професионалном развоју,
- ✓ подстицање самосталности ученика и њихове одговорности за сопствено понашање,
- ✓ развијање способности оријентације у простору.

Садржаји програма

Сваке године, организује се једнодневни излет за ученике од првог до осмог разреда, док сваке друге школске године организује се тродневна екскурзија за ученике седмог и осмог разреда. Једнодневни излет и екскурзија се изводе у последњој недељи маја или првој недељи јуна, маршрута екскурзије одређује се на почетку школске године.

Упутство за остваривање екскурзија

Многа знања, умења и ставове ученици најцелисходније стичу и развијају кроз активности које се одвијају ван учионице. Екскурзије су зато важан облик рада са ученицима који пружа велике могућности за остваривање бројних задатака образовања и васпитања. Наведене задатке екскурзије, који су бројни и разноврсни, треба посматрати кроз чињеницу да се екскурзије реализују током целокупног основног образовања и васпитања и да постоји кумулативни ефекат тог облика рада, који најчешће није могуће одмах у целости сагледати. Пуни смисао и оправданост постојања екскурзије је управо у њеној трансферној вредности на даљи развој ученикове личности.

У избору програмских садржаја и маршрута екскурзија, као и њиховог трајања, потребно је узети у обзир захтеве наставних програма свих предмета које ученици изучавају у тој школској години, циљеве и задатке екскурзије, узраст ученика и њихове психофизичке способности.

У стручној припреми учествују сви наставници водећи рачуна да се кроз екскурзију што више повежу образовно-васпитни захтеви различитих наставних предмета. У стручним и педагошко-методичким припремама, имајући у виду циљ и задатке сваке екскурзије, наставници треба пажљиво да се упознају са маршрутом и могућностима које она пружа, како за стицање нових, тако и за продубљивање и систематизацију већ усвојених знања.

Наставничко веће може да одреди једног наставника за стручног вођу пута, који ће на себе преузети обавезу стручне припреме екскурзије. Он ће, консултујући предметне наставнике и доступну литературу (приручнике, монографије места, проспекте, туристичке водиче, путописе...), сачинити оперативни план рада за сваки дан на екскурзији, са прецизно одређеним објектима и местима који ће бити посећени и активностима које треба реализовати. Оперативни план екскурзије биће саопштен ученицима, а предметни наставници могу да формирају ученичке групе које ће добити задужење да, на основу препоручене литературе, саставе кратке реферате који ће бити прочитани приликом посете одређеним објектима или током путовања кроз поједине крајеве.

Помоћ у припреми екскурзије могу пружити и родитељи који поседују знања и искуства релевантна за њену организацију и реализацију.

На екскурзији треба водити рачуна о физичком и психичком капацитету ученика одређеног узраста, посебно о правилној расподели активности и периода одмарања. Због обиља утисака и специфичних околности у којима се одвија екскурзија тешко је дужи временски период одржавати пажњу ученика. Треба избегавати опширна предавања, објашњења са великим бројем података и активности које су дуготрајне и замарајуће. Део времена може се посветити организовању такмичења у разним дисциплинама: фудбалу, кошарци, одбојци, трчању, скакању, певању, рецитовању, квизовима и сл.

Пре разгледања неког објекта било би корисно одржати кратак састанак са тамошњим стручњацима (кустосима, водичима, инжењерима...), упознати их с циљем посете и замолити их да њихово излагање буде прилагођено ученицима. Ако излагање стручног водича превазилази могућности ученика да га разумеју, наставник треба да интервенише и пружи појашњења која одговарају предзнању ученика, њиховом узрасту и интересовањима. Подразумева се да сва излагања на екскурзији којима се објашњавају различите појаве у природи и друштву морају бити на потребном научно-стручном нивоу.

Посете привредним предузећима треба искористити за потпуније информисање ученика о појединим занимањима како би се по завршетку основног образовања и васпитања лакше определили за одређени позив.

Реализација постављеног циља екскурзије у великој мери зависи од способности наставника да са ученицима успешно ради и ван учионице. Његова улога је сада сложенија и захтевнија, јер осим што организује и реализује предвиђене активности, брине и о безбедности ученика који су током екскурзије одвојени од својих породица. У свом раду наставник треба да уважава узрастне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

По повратку са екскурзије, стечена знања и искуства треба што више интегрисати у наставни процес. Пожељно је са ученицима разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података добијених током екскурзије, а од прикупљеног материјала (цртежи и фотографије музејских експоната, биљног и животињског света, културно-историјских споменика, установа културе, природних лепота...) приредити изложбу, као пригодан начин да се реализована екскурзија представи на нивоу школе.